

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ DO ROKU 2025 NA ÚZEMÍ SO ORP HUSTOPEČE

BŘEZEN 2024

PODKLADY PRO AKTUALIZACI ANALYTICKÉ ČÁSTI

Aktualizováno v rámci projektu:

Místní akční plán vzdělávání pro SO ORP Hustopeče IV

Registrační číslo projektu:

CZ.02.02.XX/00/23_017/0008216

Obsah

1. Existující strategické záměry a dokumenty v území mající souvislost s oblastí vzdělávání.....	3
1.1. Strategické dokumenty na místní úrovni	3
1.2. Strategické dokumenty na krajské úrovni	6
1.3. Strategické dokumenty na národní úrovni.....	10
2. Výstupy z evaluací realizovaných v předchozím projektu MAP	14
2.1. Závěrečná evaluační zpráva.....	14
2.2. Souhrnná reflektivní zpráva příjemce o zapojení organizací do projektu	15
3. Průběžné vyhodnocení naplňování ročního akčního plánu z předchozího období.....	17
4. Informace o stávajícím stavu základních gramotností/klíčových kompetencí a exkluzivity v území MAP včetně srovnání se situací v ČR	25
4.1. Inspekční zprávy škol v ORP (rok 2019, 2022, 2023).....	25
4.2. ČŠI Tematická zpráva - Výsledky vzdělávání žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií	28
4.3. Tematická zpráva – Výsledky vzdělávání žáků 9. ročníku základních škol	37
4.4. ČŠI Kvalita vzdělávání ve školním roce 2022/23 – výroční zpráva	39
4.5. Tematická zpráva - Finanční gramotnost žáků základních škol a výuka finanční gramotnosti na SŠ	42
4.6. ČŠI Společná výuka běžných tříd a tříd speciálních	43
4.7. Národní zpráva PISA 2022	43
4.8. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihomoravském kraji za školní rok 2022/2023	44

1. Existující strategické záměry a dokumenty v území mající souvislost s oblastí vzdělávání

V následující tabulce uvádíme veškeré dostupné strategické záměry a dokumenty obsahující problematiku vzdělávání, a to jak na národní úrovni, tak i na menších územních úrovních.

Došlo ke změně národního strategického dokumentu „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023-2027“, který byl vládou ČR schválen na jednání 20. 12. 2023.

Byl doplněn Akční plán SRJMK na roky 2024-2025, který zahrnuje realizaci projektů v oblasti vzdělávání formou vyhlášení dotačních programů.

1.1. Strategické dokumenty na místní úrovni

Tabulka 3: Přehled strategických dokumentů na místní úrovni

Název	Odkaz
Strategie území správního obvodu ORP Hustopeče v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu (2015-2024)	http://www.hustopecko.net/VismoOnline_Action_Scripts/File.ashx?id_org=500105&id_dokumenty=1383
Strategie rozvoje mikroregionu Hustopečsko	http://m.hustopecko.net/assets/File.ashx?id_org=500105&id_dokumenty=2684
Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hustopečsko na období 2021-2027	http://www.mashustopecko.cz/obrazky-soubory/clld_21_04_186-signovana-pro-podani-do-ms2021-3-8f6bc.pdf?redir

Zdroj: vlastní zpracování

- **Strategie území správního obvodu ORP Hustopeče v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu**

Tento dokument je místní strategií tematického charakteru. Strategie byla zpracována v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností“. Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech (jednou je předškolní výchova a základní školství) možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Níže uvedené problémové okruhy a cíle byly navrženy ve strategii v oblasti předškolní výchova a základní školství.

Tabulka 4: Problémové okruhy, cíle a popisy Strategie území SO ORP Hustopeče

Problémový okruh	Cíl	Popis cíle
1. Společný nákup materiálů, pomůcek i vybavení pro školy a školská zařízení	1.1 – snížení vydaných finančních prostředků na nákup vybavení pro školy a školská zařízení	dosáhnout snížení nákladů na zajištění provozu škol a školských zařízení v obcích mikroregionu provozovaných obcemi.
2. Modernizace a rekonstrukce budov škol a školských a zařízení s důrazem na snížení jejich energetické náročnosti a využitelnosti prostor v případě malého počtu žáků (vznik VČC, komunitní centra, zázemí pro spolky, atd.)	2.1 Modernizace budov škol a školských zařízení	dosáhnout snížení nákladů na modernizaci a následně provozních nákladů škol a školských zařízení v mikroregionu provozovaných obcemi – zaměření na energeticky nízkonákladový provoz
	2.2 Rekonstrukce budov škol a školských zařízení a snížení jejich energetické náročnosti	dosáhnout snížení nákladů na modernizaci a standardizaci a následně provozních nákladů škol a školských zařízení v mikroregionu provozovaných obcemi se zaměřením na energeticky nízkonákladové provozování.
	2.3 Využitelnost volných prostor ve školách a školských zařízeních	dosáhnout snížení nákladů na modernizaci a standardizaci a následně provozních nákladů škol a školských zařízení v mikroregionu provozovaných obcemi se zaměřením na energeticky nízkonákladové provozování.
3. Etické kategorie principů udržitelného jednání	3.1 Vzdělávání pedagogů i ostatních pracovníků škol a školských zařízení	Cílem je dále rozšířit kompetence, aby pracovníci dokázali pracovat i s žáky s poruchami chování a učení, aby efektivně vedli prevenci sociálně patologických jevů, aby podporovali sociální kompetence žáků a efektivitu učení.

Zdroj: Strategie území SO ORP Hustopeče

Cíle všech problémových okruhů nejsou v rozporu s tematickým zaměřením MAP v SO ORP Hustopeče.

- **Strategie rozvoje mikroregionu Hustopečsko**

Dokument je rozvojovou strategií pro území Mikroregionu Hustopečsko, zahrnuje celé ORP Hustopeče a obec Zaječí. Dokument byl aktualizován v roce 2020. Problematiku vzdělávání obsahuje Priorita C Posilování kvality a dostupnosti služeb pro obyvatele, ve které ke změně nedošlo.

Priorita C. POSILOVÁNÍ KVALITY A DOSTUPNOSTI SLUŽEB PRO OBYVATELE

Opatření C. 1 Rozvoj školství

- C. 1.1 Podpora realizace Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Hustopeče
- C. 1.2 Spolupráce obcí při řešení rozvoje spádových škol
- C. 1.3 Podpora společných činností škol

- C. 1.4 Rozvoj spolupráce škol s dalšími subjekty (podnikateli, rodiči, veřejností, nestátními neziskovými organizacemi atd.)
 - C. 1.5 Sdílení materiálně-technického vybavení mezi školami
 - C. 1.6 Sdílení materiálně-technického vybavení mezi školními družinami, kluby, centry volného času
 - C. 1.7 Podpora spolupráce a zázemí organizací neformálního vzdělávání
-
- **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Hustopečsko 2021 - 2027**

Dne 28. 2. 2022 byla ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR schválena Koncepční část Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2021-2027. Strategie v rámci strategického cíle 2: Zlepšení kvality života v obcích obsahuje Specifický cíl 2.2: Zlepšení kvality zařízení pro vzdělávání a trávení volného času dětí a mládeže

Opatření 2.2.1: Výstavba a rekonstrukce budov škol a školských zařízení

Rozvojová potřeba: RP2 Zlepšení stavu škol, školských zařízení a zařízení neformálního vzdělávání

Opatření se zaměřuje na bezbariérovost ve školách, zázemí pro pracovníky školy, kapacity MŠ a dětských skupin (vč. hygienických požadavků), zázemí pro komunitní aktivity atp. Předpokládaný zdroj financování: IROP.

Opatření 2.2.2: Modernizace učeben a jejich vybavení vzdělávacími pomůckami

Rozvojová potřeba: RP2 Zlepšení stavu škol, školských zařízení a zařízení neformálního vzdělávání

Opatření se zaměřuje na zázemí pro práci se žáky se SVP, kapacity MŠ a dětských skupin, klíčové kompetence a konektivitu, budování odborných učeben atd. Předpokládané zdroje financování: IROP+SZP

Opatření 2.2.3: Výstavba a rekonstrukce zařízení pro zájmové a neformální vzdělávání

Rozvojová potřeba: RP2 Zlepšení stavu škol, školských zařízení a zařízení neformálního vzdělávání

Opatření se zaměřuje na výstavbu a modernizaci zařízení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání.

Předpokládané zdroje financování: IROP+SZP.

1.2. Strategické dokumenty na krajské úrovni

Tabulka 5: Přehled strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na krajské úrovni

Název	Odkaz
Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+	https://lepsikraj.cz/
Akční plán SRJMK 2021+	https://lepsikraj.cz/download/ap-srjmk-24-25.pdf
Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje 2016-2026	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=291054&TypeID=2
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-2024	https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=412690&TypeID=7
Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Jihomoravském kraji 2	https://kap.kr-jihomoravsky.cz/uploads/attachment/document/attachment_file/147701/2. Krajsk%C3%BD_ak%C4%8Dn%C3%AD_pl%C3%A1n_rozvoje_vzd%C4%9BI%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD_v_Jihomoravsk%C3%A9m_kraji_KAP_2_.pdf
Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihomoravském kraji za školní rok 2022/2023	https://jmk.brandcloud.pro/document/111946/291009/gallery?gallery=4476418&file=3759271

Zdroj: vlastní zpracování

- **Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+**

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ (dále také „SRJMK 2021+“) je koncepčním dokumentem, který do roku 2030 definuje vize, specifické cíle a tematická opatření, jejichž prostřednictvím má dojít k udržitelnému rozvoji Jihomoravského kraje.

Prioritní osa 1, zaměřená na Vzdělávání, sport a mimoškolní zájmové aktivity zahrnuje

Specifický cíl 1.1 Podpora maximalizace potenciálu každého obyvatele

Tematické opatření 1.1.1: Výuka a rozvoj klíčových kompetencí žáků a studentů

Tematické opatření 1.1.2: Zvýšení dostupnosti vzdělávání a služeb péče o děti předškolního věku

Tematické opatření 1.1.3: Podpora mezinárodní spolupráce škol a mobility pedagogických pracovníků a studentů

Tematické opatření 1.1.4: Podpora rozvoje spolupráce mezi vzdělávacími subjekty a zaměstnavateli

Tematické opatření 1.1.5: Podpora kariérového a profesního poradenství

Tematické opatření 1.1.6: Podpora a propagace celoživotního vzdělávání

Tematické opatření 1.1.7: Zvyšování otevřenosti škol veřejnosti

Tematické opatření 1.1.8: Podpora neformálního vzdělávání

Specifický cíl 1.2 Rozvoj vzdělávání překonávající bariéry a nerovnosti

Tematické opatření 1.2.1: Zvýšení kvality vzdělávání v hospodářsky a sociálně ohrožených územích

Tematické opatření 1.2.2: Rozvoj dostupné rané péče a vzdělávání pro skupiny osob ohrožené sociálním vyloučením

Tematické opatření 1.2.3: Podpora rovných podmínek ve vzdělávání a podpora začleňování (integrace) cizinců

Specifický cíl 1.3 Zajištění dostatečných personálních kapacit a rozvoj kvalifikace pedagogického personálu

Tematické opatření 1.3.1: Kontinuální vzdělávání pedagogického personálu

Tematické opatření 1.3.2: Zlepšování managementu škol a vzdělávací soustavy

Specifický cíl 1.4 Odpovídající stav vzdělávací infrastruktury

Tematické opatření 1.4.1: Rozvoj a obnova infrastruktury a vybavenosti škol a školských zařízení

Specifický cíl 1.5 Zvýšení zájmu o pohyb a sport, kvalitní sportovní infrastruktura

Tematické opatření 1.5.1: Zajištění široké nabídky sportovních aktivit

Tematické opatření 1.5.2: Spolupráce v oblasti rozvoje sportu a jeho propagace

Tematické opatření 1.5.3: Podpora talentované mládeže a vrcholového sportu

Specifický cíl 1.6 Dostatečná kvalita a kapacita sportovní infrastruktury (střední priorita)

Tematické opatření 1.6.1: Kvalitní sportovní infrastruktura

Specifický cíl 1.7 Podpora mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže (střední priorita)

Tematické opatření 1.7.1: Podpora spolků a organizací provozujících zájmovou činnost v oblasti neformálního vzdělávání pro děti a mládež

MAP je v souladu se strategickým cílem zaměřeným na vzdělávání.

- **Akční plán SRJMK 2021+**

AP SRJMK na roky 2024–2025 se skládá z textové a tabulkové části, která je nedílnou součástí AP. Textová část souhrnně popisuje a vyhodnocuje obsah jednotlivých prioritních os na úrovni specifických cílů. Tabulková část pak obsahuje kompletní přehled projektů, které se budou na území JMK realizovat v uvedeném časovém rozmezí. Oblasti vzdělávání pro roky 2024 a 2025 se týká podpora a vyhledávání dotačních programů (např. Dotační program Rozvoj materiálně technické základny mimoškolních zájmových aktivit dětí a mládeže, dotační program „Do světa“, Podpora nadaných studentů v Jihomoravském kraji, Podpora systémového rozvoje podnikavosti ve školách).

• **Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje 2016-2025**

Dlouhodobý koncepční dokument v oblasti lidských zdrojů. Zahrnuje následující dva okruhy prioritních os. Prioritní osa 1 Vzdělávání a zaměstnanost klade důraz zejména na ekonomické hledisko rozvoje lidských zdrojů a na podporu konkurenceschopnosti. Prioritní osa 2 se zaměřuje na sociální aspekty lidských zdrojů v kraji.

Tabulka 6: Okruhy a strategická opatření prioritní osy 1 Strategie RLZ Jihomoravského kraje

1.1 kvalita a struktura školství	1.2 Propojení školství a praxe	1.3 Zlepšení podmínek pro výzkum, vývoj, inovace	1.4 Rozvoj vzdělávání dospělých	1.5 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovních sil
<ul style="list-style-type: none"> •1.1.1 Optimalizace vzdělávacích oborů •1.1.2 Posilování kvality vzdělávání •1.1.3 Hodnocení kvality vzdělávání •1.1.4 Spolupráce škol 	<ul style="list-style-type: none"> •1.2.1 Přímá podpora spolupráce zaměstnavatelů a škol •1.2.2 Zvýšení otevřenosti škol veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> •1.3.1 Podpora výzkumných a inovačních aktivit •1.3.2 Podpora znalostního a dovednostního potenciálu žáků a studentů •1.3.3 Internacionalizace škol •1.3.4 Získávání kvalifikovaných zahraničních pracovníků 	<ul style="list-style-type: none"> •1.4.1 Vytváření koncepčního rámce vzdělávání dospělých •1.4.2 Koordinace, informovanost, motivace v oblasti vzdělávání •1.4.3 Zlepšování dostupnosti dalšího profesního vzdělávání •1.4.4 Podpora profesní mobility 	<ul style="list-style-type: none"> •1.5.1 Koordinace a spolupráce v oblasti zaměstnanosti •1.5.2 Informační a poradenský servis v oblasti zaměstnanosti •1.5.3 Podpora efektivního využívání nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti •1.5.4 Podpora flexibilních způsobů práce •1.5.5 Zajištění kvalitních podmínek pro zahraniční pracovníky

Zdroj: Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje 2016-2025

Druhá prioritní osa je zaměřena na využití potenciálu osob, na podporu rozvoje osobnosti a na začlenění do společnosti.

Tabulka 7: Okruhy a strategická opatření prioritní osy 2 Strategie RLZ Jihomoravského kraje

2.1 Age management	2.2 Aktivní a pozitivní stárnutí	2.3 Rozvoj občanské společnosti	2.4 Sociální začleňování	2.5 Integrace cizinců
<ul style="list-style-type: none"> •2.1.1 Rozvoj metod a postupů age managementu •2.1.2 Poradenství, informovanost a osvěta v oblasti age managementu •2.1.3 Uplatnění age managementu v organizacích kraje 	<ul style="list-style-type: none"> •2.2.1 Podpora aktivního stárnutí •2.2.2 Rozvoj vzdělávání pro seniory •2.2.3 Posílení mezigeneračního učení 	<ul style="list-style-type: none"> •2.3.1 Podpora rodinného života •2.3.2 Posilování výchovných aspektů vzdělávání •2.3.3 Neformální vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> •2.4.1 Prevence sociálního vyloučení •2.4.2 Koncepční řešení problémů sociálně vyloučených lokalit a skupin 	<ul style="list-style-type: none"> •2.5.1 Koordinace procesu integrace cizinců •2.5.2 Zvyšování informovanosti v oblasti integrace cizinců •2.5.3 Rozvoj sociálních a návazných služeb pro cizince •2.5.4 Vzdělávání cizinců

Zdroj: Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje 2016-2025

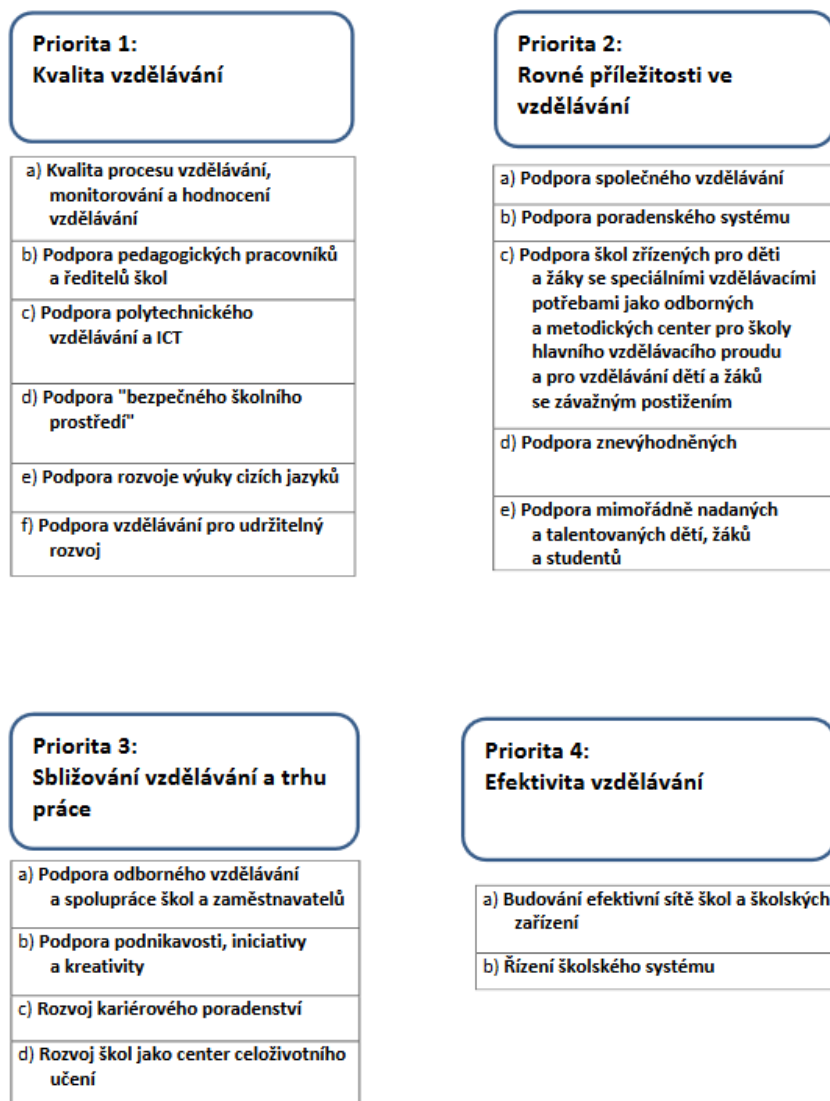

MAP je v souladu s tímto krajským strategickým dokumentem.

- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje 2020-2024**

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje je základním strategickým dokumentem v oblasti školství na úrovni kraje. Byl schválen 18. 5. 2020 a navazuje na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje na období 2016–2020. Dlouhodobý záměr vzdělávání má následující strukturu priorit a cílů. U jednotlivých priorit je uvedeno celkem 17 specifických cílů, k nimž jsou rozpracována jednotlivá opatření směřující k naplňování stanovených cílů. Všechny stanovené priority i specifické cíle jsou v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023.

Obrázek 2: Přehled priorit a cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy JMK

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy JMK

1.3. Strategické dokumenty na národní úrovni

Rámcem vzdělávací politiky ČR je Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030. Implementačním dokumentem Strategie 2030+ je Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR na období 2023-2027. Další dokumenty rozpracovávají cíle a opatření strategie a tvoří tak strategickou základnu české vzdělávací politiky. Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují rámcové vzdělávací programy, které vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy – předškolní, základní a střední vzdělávání. Školní úroveň představují školní vzdělávací programy, podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách.

Tabulka 8: Strategické dokumenty na národní úrovni

Název	Odkaz
Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+	https://www.msmt.cz/uploads/Brozura_S2030_online_CZ.pdf
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023-2027	https://www.msmt.cz/file/61987/
Strategický rámec Česká republika 2030, kapitola 6	https://www.cr2030.cz/strategie/
Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/opatreni-ministra-zmena-rvppv-2021
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	https://www.msmt.cz/file/56005/
Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání	https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-umelecke-vzdelavani
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+	https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionálního-rozvoje-cr-2021
Záměr rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/zamer-rozvoje-ctenarske-a-matematicke-gramotnosti-v
Národní plán výuky cizích jazyků	http://www.syka.cz/files/narodni_plan_vyuky_ciz_jaz.pdf
Strategie celoživotního učení ČR	http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/strategie-celozivotního-uceni-cr
Koncepce (projekt) včasné péče o děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v oblasti vzdělávání	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/koncepce-vcasne-pece-o-deti-ze-sociokulturne-znevychodnujiciho-prostredi
Koncepce rozvoje knihoven v České republice na léta 2021-2027 s výhledem do roku 2030	https://text.nkp.cz/ipk/ipk/docs/koncepce-rozvoje-2021-2027/koncepce-rozvoje-knihoven-2021-2027/view

Zdroj: vlastní zpracování

- **Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+**

Strategie 2030+ je klíčový dokument pro rozvoj vzdělávací soustavy České republiky v dekádě 2020 – 2030+ a byla schválena dne 19. 10. 2020. Cílem je modernizovat vzdělávací systém Česka v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, připravit ho na nové výzvy a zároveň řešit problémy, které v českém školství přetrvávají. V kartě klíčových opatření

pro období 2020–2023 Podpora předškolního vzdělávání požaduje neustálé zvyšování kvality předškolního vzdělávání a zapojování stále více dětí v něm.

Tabulka 9: Strategické linie Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030

STRATEGICKÁ LINIE 1 Proměna obsahu, způsobů a hodnocení vzdělávání	1.1 Proměna obsahu, metod a forem vzdělávání 1.2 Inovace ve vzdělávání 1.3 Hodnocení ve vzdělávání 1.4 Digitální vzdělávání 1.5 Občanské vzdělávání 1.6 Bezpečné prostředí ve školách, rozvoj participace a autonomie 1.7 Odborné vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách 1.8 Neformální vzdělávání a celoživotní učení
STRATEGICKÁ LINIE 2 Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání	2.1 Omezení vnější diferenciací školství 2.2 Disparity a segregace 2.3 Case-management a meziresortní spolupráce
STRATEGICKÁ LINIE 3 Podpora pedagogických pracovníků	3.1 Systém komplexní profesní přípravy a podpory 3.2 Podpora pedagogické práce škol
STRATEGICKÁ LINIE 4 Zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce	4.1 Koncentrace odborných kapacit 4.2 Lepší využití dat a zvýšení relevance a kvality vzdělávacího výzkumu 4.3 Snižování nepedagogické zátěže škol 4.4 Posílení informovanosti, komunikace a spolupráce
STRATEGICKÁ LINIE 5 Zvýšení financování a zajištění jeho stability	5.1 Zajištění financování v rámci jednotlivých strategických linií

- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023-2027**

Na Strategii navazuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023-2027. Dlouhodobý záměr ČR 2023–2027 nejen, že vychází z uvedené strategie a efektivně plánuje pomocí konkrétních cílů její naplňování, ale i říká, jak a kdy se mají opatření realizovat a přináší i podněty pro krajské plány i plány škol. Uvádí základní tendence a cíle vzdělávací politiky na dané období, stanovuje opatření na úrovni státu a vymezuje prostor pro konkrétní řešení na úrovni krajů.

V první části dokument představuje cíle Dlouhodobého záměru ČR 2023–2027 v širších souvislostech, jedná se především o celkový socioekonomický a environmentální vývoj, vývoj na trhu práce a vývoj klíčových indikátorů v oblasti vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Druhá část obsahuje tři priority, které MŠMT stanovuje pro nadcházející období:

1. Děti a mládež: Osobnostní rozvoj a motivace pro celoživotní učení,
2. Školy a pedagogové: Moderní vzdělávání a připravení pedagogové,
3. Efektivní systém školství: Udržitelný a efektivní systém založený na odpovědnosti za výsledky.

Třetí část obsahuje průřezová opatření, na která bude v následujícím období zaměřena pozornost – vzdělávání pro udržitelnost, digitální vzdělávání a umělá inteligence ve vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka, wellbeing, duševní zdraví, bezpečné prostředí a podpora pohybových aktivit, rovnost příležitostí ve vzdělávání a zajištění potřebných kapacit středních škol a jejich oborové struktury odpovídající očekávaným životním drahám.

Čtvrtá část Strategie rozvoje regionálního školství – karty opatření – je zaměřena na strategii rozvoje regionálního školství ve všech jeho oblastech a na strategii dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení:

1. Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání
2. Moderní základní vzdělávání pro 21. století
3. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i v praxi
4. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol
5. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu
6. Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče
7. Systémová podpora a řízení škol
8. Vzdělávání v celoživotní perspektivě
9. Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení/Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy a struktury budoucí vzdělávací nabídky škol

- **Strategický rámec Česká republika 2030, kapitola 6**

Dokument, který udává směr rozvoje naší země na příští desetiletí. Jeho naplnění zvýší kvalitu života ve všech regionech a nasměřuje Česko k rozvoji, který je udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce.

- **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV)**

Dne 24. srpna 2021 nabylo účinnosti Opatření MŠMT, kterým se měnil RVP PV. Do programu byla začleněna nová část týkající se poskytování jazykové podpory dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka. RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání a jako takový představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů a jejich uskutečňování. Vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla. Tato pravidla se vztahují na pedagogické činnosti probíhající ve vzdělávacích institucích zařazených do sítě škol a školských zařízení.

Z objektivních důvodů je zřejmé, že školní vzdělávací programy mateřských škol nebylo možné upravit dle aktuálního RVP PV k 1. září, ale bude nutné přistoupit k úpravě ŠVP co nejdříve.

- **Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV)**

MŠMT zveřejnilo Opatření ministra, kterým se měnilo RVP ZV a to s účinností od 1. září 2021. Cílem revize bylo modernizovat obsah vzdělávání tak, aby odpovídalo dynamice a potřebám 21. století. Nový RVP ZV zavádí vzdělávací oblast Informatika a rozvoj digitální gramotnosti žáků zařazuje na úroveň klíčové kompetence.

Školy mohou začít vyučovat podle ŠVP upraveného v souladu s revidovaným RVP ZV od 1. září 2021. Nejpozději musí zahájit tuto výuku 1. září 2023 ve všech ročnících prvního stupně a 1. září 2024 ve všech ročnících druhého stupně.

RVP ZV:

- navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání;
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo;
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi;
- stanovuje standardy pro základní vzdělávání, jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV;
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod, forem výuky a využití všech podpůrných opatření ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- je podkladem pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání.

RVP ZV je otevřený dokument, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů žáků.

- **Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+**

Strategie určuje podobu regionální politiky po roce 2020. Je jedním ze základních kamenů pro nastavení čerpání finančních prostředků z evropských fondů, obsahuje tematické zaměření národních

dotačních titulů, ale i diskuzi o dalších dlouhodobých nástrojích, které pomohou vyrovnávat rozdíly mezi regiony a zároveň posilovat konkurenceschopnost České republiky. Následovat bude konkretizace a realizace prostřednictvím akčních plánů. S nimi pak mohou partneři v území pracovat a promítat je do svých rozvojových záměrů.

Hlavní posláni dokumentu:

- Zajistit regionům podporu šitou na míru
- Podporovat zohlednění územní dimenze v rámci sektorových politik
- Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů
- Posilovat spolupráci aktérů v území
- Zlepšovat koordinaci mezi strategickým a územním plánováním
- Rozvíjet chytrá řešení
- Zlepšovat práci s daty v oblasti regionálního rozvoje

2. Výstupy z evaluací realizovaných v předchozím projektu MAP

2.1. Závěrečná evaluační zpráva

Mezi největší problémy v území dle Závěrečné evaluační zprávy z MAP III patří:

- Chybí vize rozvoje škol se zachycením nejnovějších trendů ve vzdělávání
- Financování škol: nedostatek zdrojů na obnovu majetku škol
- Nedostačující strategické plánování na úrovni regionálního školství
- Stále nízká úroveň spolupráce v plánování, financování, komunikaci, sdílení, zvyšování znalostních kapacit a kompetencí apod. mezi aktéry v zemích,
- Problémy se zavedením inkluzivního vzdělávání do škol a rovné příležitosti – zlepšit připravenost učitelů, systému, rodičů
- Čtenářská a matematická (pre)gramotnost – malý zájem dětí o čtení knih, o pochopení textu, absence pevných základů matematiky atd.
- Mimoškolní vzdělávání – trávení volného času pasivně u prostředků ICT – snížení schopnosti sociální i verbální komunikace, riziko sociálně negativních praktik, klesající úroveň tvořivosti a kreativity
- Předškolní vzdělávání a péče – začleňování dvouletých dětí do MŠ

Mechanismy k dosažení stanovených cílů:

- Zlepšení spolupráce škol s rodiči, jejich větší porozumění a podpora, propojení výuky s mimoškolními aktivitami žáků, lepší informovanost rodičů o příležitostech pro rozvoj dětí ve škole i mimo ni
- Zlepšení spolupráce mezi školami, zřizovateli, místní komunitou a trhem práce (možnost zřizovatelů tvořit společné postupy a metodiky pro řízení škol, možnost využití dat a informací z MAP všemi aktéry pro plánování v oblasti vzdělávání, zvýšení informovanosti o

aktivitách subjektů v oblasti vzdělávání v území, spolupráce mezi formálním a neformálním vzděláváním atd.)

- Zlepšení spolupráce v území při plánování a využívání různých finančních zdrojů pro rozvoj vzdělávání
- Systémové zlepšení řízení MŠ a ZŠ, podpora pedagogických sborů MŠ, ZŠ a metodické vedení školy/učitele/asistenta v každodenní praxi, ředitelů v oblasti strategického řízení
- Zvyšování znalostních kapacit a kompetencí všech aktérů v území (především ředitelů a učitelů) a prohloubení platform pro jejich setkávání a sídlení zkušeností a příkladů dobré praxe (vzdělávání zohledňující místní potřeby, vzdělávání rozvíjející kompetence pro osobní a pracovní život)
- Snižování nerovností ve vzdělávání, posilování inkluze (motivující a bezpečné prostředí ve školách i mimo, rozvoj osobnosti a osobních potenciálů, snížení diskriminace, zvyšování týmové schopnosti učitelů a vychovatelů lepší výsledky žáků)
- Zvyšování dovedností žáků v oblasti základních gramotností
- Návrhy konkrétních aktivit pro zlepšení celkové kvality a inkluze vzdělávání v území jako podklad pro konkretizaci návazných projektů

2.2. Souhrnná reflektivní zpráva příjemce o zapojení organizací do projektu

Všechny školy byly do projektu MAP III Hustopečsko zapojeny především **prostřednictvím aktivity Místní akční plánování rozvoje vzdělávání III**, jak bylo v souladu s Postupy MAP stanoveno v projektu.

Školy se zapojily především do činnosti **A1 Rozvoj a aktualizace MAP**.

V této aktivitě byl realizován a prohlubován proces společného místního akčního plánování, bylo podpořeno udržení partnerství v území a tím rozvíjen samotný MAP. Byla prováděna aktualizace dokumentace MAP a zpracovávány roční akční plány.

Školy se v rámci této činnosti zapojily do vybraných povinných podaktivit:

A1.1. Řízení procesu rozvoje a aktualizace MAP - některé školy se prostřednictvím svých zástupců zapojily do činnosti Řídícího výboru, Realizačního týmu a pracovních skupin.

A1.2. Zpracování komunikačního plánu a realizace konzultačního procesu – díky kvalitnímu komunikačnímu plánu měly všechny školy možnost zapojení do konzultačního procesu k aktualizaci MAP, zejména pak jeho Strategického rámce. Byl 7x realizován konzultační proces dle komunikačního plánu. Kromě přímé nebo telefonické komunikace a zasílání mailů byl hojně využíván oficiální web maphustopecko.cz a komunikační platforma nasenastenka.cz, zejména její FB. Celkem 4x byly zveřejněny články v místních médiích. 12. 10. 2023 bylo realizováno Informativní setkání ke kvalitě vzdělávání s relevantními aktéry, zastupiteli a dalšími subjekty, jehož se také zúčastnili pedagogové a vedoucí pracovníci škol.

A1.4. Pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka a A1.5. PS pro rovné příležitosti – jednání pracovních skupin byla většinou organizována jako společná, a navíc byla otevřená i pro širší, především pedagogickou veřejnost. Rozšířených jednání se aktivně zúčastňovali vedoucí pracovníci i pedagogové jednotlivých škol a podíleli se na řešení aktuálních témat. Diskutovali konkrétní implementační aktivity do RAP 2024 a 2025 a pro MAP IV.

A1.8. Místní akční plánování – v 1. MO započal realizační tým proces aktualizace analytické části, přípravu podkladů pro projednání všemi PS a přípravu a distribuci dotazníků pro ředitele škol k aktualizaci potřeb a cílů škol v regionu. Výstupy z dotazníků využila analytička k aktualizaci Agregovaného popisu potřeb škol v regionu. Na začátku roku 2023 školy vyplňovaly první dotazník k návrhu aktivit do RAP 2024 a 2025. V dalších MO jednaly PS ČG, MG a RP na společných jednáních dle Postupů MAP. Dne 15. 11. 2022 se konalo rozšířené jednání skupin s účastí vedoucích pedagogických pracovníků škol v regionu a hostem z CVČ Lužánky, kde členové PS a vedoucí ped. pracovníci konzultovali nabídku aktivit CVČ a jejich případnou realizaci v území v rámci RAP 2024 a 2025. Další rozšířené jednání všech PS se konalo 4. 5. 2023 s hosty-pedagogickými pracovníky a odborníkem na problematiku finanční gramotnosti a podnikavosti dětí a žáků. 20. 6. 2023 se konalo rozšířené jednání PS s účastí RT MAP III a s hosty-řediteli škol, MAS a odborníkem. Cílem obou těchto jednání bylo vyplnění dotazníků k aktivitám do RAP 2024 a 2025, připomínkování již částečně navržených ročních akčních plánů a příprava implementačních aktivit k žádosti do MAP IV. V posledním MO se konalo také rozšířené jednání PS MG s ped. pracovníky škol a hostem. Tématem bylo především představení a konzultace nových metodik, postupů a pomůcek a jejich šíření v území z oblasti matematické gramotnosti (14. 9. 2023). Poslední společné rozšířené jednání všech PS se konalo 22. 11. 2023. Hlavními body byla aktualizace Strategického rámce MAP. Do konzultačního procesu se opět zapojila většina škol.

Byly dosaženy očekávané výsledky:

Rozvoj a aktualizace MAP, aktualizace dokumentace MAP, včetně ročních akčních plánů na roky 2023, 2024 a 2025. Dosažené výsledky jsou doloženy Strategickým rámcem MAP do roku 2025, zpracovanými akčními plány na roky 2023, 2024, 2025 a schválenou žádostí o dotaci na projekt MAP IV.

Aktivně se školy zapojily i do činnosti v **A2 Evaluace procesu místního akčního plánování.**

Prostřednictvím řízených rozhovorů v rámci řádných a rozšířených jednání pracovních skupin, přímým dotazováním evaluátorkou se podílely na vyhodnocování účelnosti, dopadů a udržitelnosti MAP-tedy účinnost přínosů a dopadů dosavadních aktivit na podporu rozvoje partnerství a rozvoje kapacit v území. Co se podařilo dosáhnout v daném období (tj. realizací projektů MAP I, MAP II, MAP III). Výstupem aktivity, na které se školy podílely, je Závěrečná evaluační zpráva.

Zapojení všech škol v území proběhlo bez větších problémů a konzultačního procesu se průběžně zúčastňovaly všechny školy.

Přínosná pro školy byla i administrace projektů, včetně šablon, a dotační poradenství zprostředkované projektem MAP III ze strany PaedDr. Michaely Hradilové, Mgr. Miroslavy Poštoľkové

a Ing. Evy Bohutínské. Rovněž i informace o dotačních výzvách zasílané zapojeným organizacím z PS Financování.

Všechny mateřské a základní školy a dvě základní umělecké školy se tak přihlásily i do realizace projektu MAP IV. Mimo MAP zůstala pouze jedna základní umělecká škola, která nebyla zapojena ani v MAP III (Klobouky u Brna) a zapojení do MAP IV rovněž odmítla.

3. Průběžné vyhodnocení naplňování ročního akčního plánu z předchozího období

Aktivity spolupráce jsou i nadále vhodným podkladem pro konkretizaci návazných projektů, které mohou být financovány z různých zdrojů (místních, krajských, státních či evropských) podle jejich povahy a dostupnosti zdrojů.

Následuje shrnutí plánovaných aktivit spolupráce a dalších aktivit škol v Mikroregionu Hustopečsko na rok 2023, které vyplývají jednak z jednání jednotlivých PS, dále jsou pak výstupem analýz provedených v území a popsány v dokumentu MAP a v plánech jednotlivých škol v území. Jejich další „rozvoj“ bude závislý na finančních zdrojích, a proto nejsou do detailu konkretizovány. Plánované aktivity naplňují priority a cíle stanovené v území (viz. Dokument MAP) a odpovídající priority a cíle jsou vždy v plánu uvedeny.

V červnu 2023 bylo posouzeno průběžné plnění RAP 2023 a některé části byly aktualizovány. A to na základě konzultací v RT, v PS, s veřejností a v ŘV, v souvislosti s přípravou RAP 2024 a RAP 2025 a žádosti k projektu MAP IV. Projekt MAP III skončil 30. 11. 2023 a od 1. 12. 2023 je realizován projekt MAP IV, který by měl být v prvním měsíci realizace v souladu s RAP 2023. Aktualizovaný RAP schválil ŘV v měsíci červenci. Realizační tým projektu MAP III se dále na jednání realizačního týmu 8. 11. 2023 usnesl, že do konce projektu již další aktualizace akčního plánu není potřebná.

V posledním měsíci realizace projektu MAP III, v listopadu 2023 pak byl plán aktivit realizačním týmem vyhodnocen. Toto vyhodnocení bylo projednáno a schváleno na závěrečném jednání pracovních skupin a dále schváleno řídicím výborem 29. 11. 2023.

Název Aktivity	Podpora vzájemné spolupráce škol	PŘÍLEŽITOST
Realizátor, odpovědnost, účastníci	MŠ, ZŠ, ZUŠ, SOŠ A SOU v regionu a jejich žáci	
Vazba na priority a cíle MAP	2.1. Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a realizace systému podpory pro žáky se SVP (podpora inkluzivního vzdělávání) 2.2. Podpora vzdělávacích programů, metod a aktivit s důrazem a interdisciplinaritu, či rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků 2.3. Podpora programů a aktivit zaměřených na polytechniku, zejména na rozvoj manuální zručnosti a EVVO 2.4. Podpora rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti	

	<p>2.5. Podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků 2.7. Podpora pedagogů, poradenství a dalších specialistů 3.1. Stanovení priorit, cílů a vizí v rámci strategického a akčního plánování vzdělávacími institucemi a jejich zřizovateli 3.2. Metodická a odborná podpora managementu škol, sdílení příkladů dobré praxe a koordinace aktivit 3.3. Podpora společných aktivit škol včetně škol různých typů</p>
Cíl aktivity	<p>Vytvoření systému spolupráce mezi pedagogy a školami. Získání nových zkušeností a kontaktů na zkušené pedagogy. Prohloubení již fungující spolupráce. Propojování žáků různých stupňů škol, budování prostoru pro porozumění. Výstupem jsou motivovaní žáci k dalšímu vzdělávání, snazší přechod dětí MŠ do ZŠ, motivace k učení, sdílení příkladů dobré praxe, výměna zkušeností, usnadnění přechodu na další stupeň vzdělávání po splnění povinné školní docházky.</p>
Výstup, hodnota, indikátor	<p>Odborně vzdělaný pedagog. Motivovaný a stále se rozvíjející dítě/žák</p>
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Využití nabytých kompetencí a sdílených praxí, pokračování v již navázané spolupráci.• Pořádání dalších společných akcí, workshopů, stínování, výměny zkušeností a příkladů dobré praxe mezi školami a dětmi/žáky nejen v oblastech matematické, čtenářské gramotnosti a rovných příležitostí.• Společné plánování aktivit a vzdělávání vedoucích pedagogů, zejména na poli strategického plánování a řízení školy v MAP III i v dalších navazujících projektech.• Navázání a prohloubení již fungující spolupráce při realizaci akcí (např. ESS, dnů otevřených dveří pro 5. ročníky apod.) i bez vazby na rozpočet MAP v rámci problematiky přechodu dětí z MŠ do ZŠ nebo na druhý stupeň ZŠ. Další vzdělávání a spolupráce pedagogů při přechodu dětí z MŠ do ZŠ v návaznosti na realizované semináře Mgr. Bednářové v území. Inspirace vedení SŠ a SOU i firem v regionu a uspořádání obdobných dnů otevřených dveří pro žáky posledních ročníků ZŠ, jako byly uspořádány v rámci MAP II i bez vazeb na rozpočet či aktivity MAP.
Financování	<p>MAP, OP VVV, OP JAK, JMK, vlastní zdroje škol, další</p>
Vyhodnocení aktivity	<p>Aktivita byla úspěšně realizována. Školy pořádaly společné akce a workshopy (Oslavy Dne Země, Vánoční besídky, vzájemné návštěvy a exkurze apod.). V rámci realizace projektu MAP III školy společně plánovaly aktivity do ročních akčních plánů na následující roky a byly podporovány k dalšímu vzájemnému sdílení praxí. Intenzivně probíhala a probíhá spolupráce škol různých stupňů při přechodu žáků a to především v obcích. Velký úspěch a dopady má v území spolupráce s organizací HOP4KIDS (především program na stmelení kolektivu 6. tříd). Všechny tyto aktivity jsou naplánovány a budou se realizovat i v letech 2024 a 2025.</p>

Název Aktivity	Podpora spolupráce škol s rodiči
Realizátor, odpovědnost, účastníci	MŠ, ZŠ, ZUŠ, SOŠ A SOU v regionu a jejich žáci, rodiče, veřejnost
Vazba na priority a cíle MAP	2.1. Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a realizace systému podpory pro žáky se SVP (podpora inkluzivního vzdělávání) 2.2. Podpora vzdělávacích programů, metod a aktivit s důrazem a interdisciplinarity, či rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků 2.3. Podpora programů a aktivit zaměřených na polytechniku, zejména na rozvoj manuální zručnosti a EVVO 2.4. Podpora rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti 2.5. Podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků 2.6. Zapojení a informování rodičů a veřejnosti 3.4. Propojení formálního a neformálního vzdělávání
Cíl aktivity	Spolupráce s rodinou, pořádání vzdělávacích aktivit pro rodiče žáků, poskytování rodičům informací o důležitosti vzdělávání, vzdělávacím systému, příležitostech a možnostech ve formálním i neformálním vzdělávání. Identifikace a podpora přirozeného nadání a kvalifikačních předpokladů.
Výstup, hodnota, indikátor	Informování rodiče se zájmem o vzdělání jejich dětí a dění ve školách.
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Zapojení rodičů dětí/žáků do života školy v rámci projektů a akcí podporujících nejen matematickou, čtenářskou a jazykovou gramotnost a rovné příležitosti.• Osvěta v oblasti důležitosti vzdělávání, využití komunitních setkávání s rodiči v rámci šablon.• Předkládání relevantních informací rodičům, informování o významu posilování dalšího vzdělávání dětí/žáků a poskytování dostatečného prostoru k diskuzi.• Vzdělávání rodičů - realizace dalších odborně zaměřených setkávání rodičů za účasti odborníků na daná témata, odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání s rodiči - šablony.• Informování a inspirace rodičů i dětí prostřednictvím webu a podwebů, FB, YouTube kanálu projektu MAP a projektu Nástěnka (informace ze škol v regionu, z organizací neformálního vzdělávání i organizací zabývajících se mimoškolními aktivitami dětí a trávením volného času, regionální poznávání a učení, hry, soutěže apod.).
Financování	MAP, OP VVV, OP JAK, vlastní zdroje škol, šablony MŠMT, zřizovatelé, JMK
Vyhodnocení aktivity	Aktivita byla úspěšně realizována a to především jednotlivými školami v rámci šablon. V rámci realizace projektu MAP III byli rodiče i dětí informování o dění v regionu i možnostech ve formálním i neformálním vzdělávání prostřednictvím webu, YouTube kanálu a především projektu Nástěnka. Byla pořádána odborně zaměřená setkání rodičů a specialistů PPP Břeclav v rámci vzdělávání a osvěty rodičů. Rodiče byli samozřejmě zapojováni do dalších menších projektů a akcí pořádaných jednotlivými školami, realizovaných především ze šablon. Všechny tyto aktivity jsou naplánovány a budou

	se realizovat i v letech 2024 a 2025. V únoru 2024 byl realizován webinář na téma Školní zralost a připravenost.
--	---

Název aktivity	Podpora vzájemné spolupráce škol a školských zařízení a organizací zájmového a neformálního vzdělávání, poradenských center, zřizovatelů apod.
Realizátor, odpovědnost, účastníci	MŠ, ZŠ, ZUŠ, SOŠ A SOU v regionu a jejich žáci, organizace zájmového a neformálního vzdělávání, spolky, CVČ, EKC, knihovny, organizace zaměřené na trávení volného času dětí, OSPOD, PPP, obce apod.
Vazba na priority a cíle MAP	2.1. Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a realizace systému podpory pro žáky se SVP (podpora inkluzivního vzdělávání) 2.2. Podpora vzdělávacích programů, metod a aktivit s důrazem a interdisciplinarity, či rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků 2.3. Podpora programů a aktivit zaměřených na polytechniku, zejména na rozvoj manuální zručnosti a EVVO 2.4. Podpora rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti 2.5. Podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků 2.6. Zapojení a informování rodičů a veřejnosti 2.7. Podpora pedagogů, poradenství a dalších specialistů 3.2. Metodická a odborná podpora managementu škol, sdílení příkladů dobré praxe a koordinace aktivit 3.3. Podpora společných aktivit škol včetně škol různých typů 3.4. Propojení formálního a neformálního vzdělávání
Cíl aktivity	Vytvoření systému spolupráce mezi pedagogy, školami a dalšími organizacemi. Získání nových zkušeností a kontaktů. Prohloubení již fungující spolupráce. Podpora kroužků, táborů a dalších aktivit zájmového a neformálního vzdělávání. Podpora propojení škol, rodičů a poradenských zařízení či sociálních služeb.
Výstup, hodnota, indikátor	Odborně vzdělaný pedagog. Motivovaný a stále se rozvíjející dítě/žák.
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Využití nabytých kompetencí a sdílených praxí, pokračování v již navázané spolupráci - především spolupráce s EKC Trkmanka (další EVVO výukové programy, workshopy se spisovatelkou K. Smolíkovou a dalšími, realizace projektu EnviroZoom apod.), CVČ Pavučina Hustopeče, CVČ Lužánky a další.• Využití diagnostické aplikace Klokánův kufr, nabídky služeb Polybusu, zprostředkování seznámení pedagogů s moderní didaktickou metodou ABAKU pro výuku matematiky.• Podpora vzájemné spolupráce škol, školských zařízení a organizací zájmového a neformálního vzdělávání nejen v oblastech matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti, EVVO apod., a to formou pořádání dalších akcí a malých projektů škol, návštěv, stáží, exkurzí, workshopů, stínování, výměn zkušeností a příkladů dobré praxe.• Vzájemné propojení, inspirace, informování všech aktérů nejen ve vzdělávání v regionu prostřednictvím prohlubování a rozšíření

	<p>projektu Nástěnka a jeho platformem.</p> <ul style="list-style-type: none">• Podpora spolupráce a většího propojení mezi školami, rodiči a poradenskými zařízeními či sociálními službami (i např. rozšířením projektu Nástěnka).• Podpora spolupráce pro výuku finanční gramotnosti.• Sdílení dobré praxe při diferenciaci výuky.
Financování	MAP, OP VVV, OP JAK, JMK, vlastní zdroje škol, další
Vyhodnocení aktivity	<p>Aktivita byla úspěšně realizována a to především jednotlivými školami v rámci šablon. Pokračovalo se také v již navázané spolupráci - především spolupráce škol v území s EKC Trkmanka (další EVVO výukové programy, workshopy se spisovatelkou K. Smolíkovou a dalšími, realizace projektu EnviroZoom apod.), s CVČ Pavučina Hustopeče, s CVČ Lužánky a dalšími místními organizacemi a spolky. Především MŠ využívají diagnostickou aplikaci Klokánův kufr. MŠ a malotřídní školy využívají nabídku služeb Polybusu. V rámci realizace projektu MAP III bylo ředitelům škol i pedagogům matematiky, na rozšířeném jednání PS MG, zprostředkováno seznámení s moderní didaktickou metodou ABAKU pro výuku matematiky a její další zavádění do škol a vzdělávání pedagogů na tomto poli je plánováno v RAP 2024. Byla pořádána odborně zaměřená setkání rodičů a specialistů PPP Břeclav v rámci vzdělávání a osvěty rodičů. Probíhalo i propojení, inspirace a informování nejen všech aktérů ve vzdělávání, ale i široké veřejnosti v regionu, prostřednictvím projektu Nástěnka a jeho platformem a dalších aktivit v rámci realizace projektu MAP III. Obdobné aktivity jsou naplánovány a budou se realizovat i v letech 2024 a 2025.</p>

Název Aktivity	<p>Podpora a motivace k dalšímu vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení vedoucího k jejich kvalitnímu a dostatečnému profesnímu rozvoji, prevence syndromu vyhoření.</p> <p>PŘÍLEŽITOST</p>
Realizátor, odpovědnost, účastníci	Pedagogové, vedoucí pedagogové a další pracovníci, asistenti všech typů škol v regionu
Vazba na priority a cíle MAP	<p>2.1. Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a realizace systému podpory pro žáky se SVP (podpora inkluzivního vzdělávání)</p> <p>2.2. Podpora vzdělávacích programů, metod a aktivit s důrazem a interdisciplinaritu, či rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků</p> <p>2.3. Podpora programů a aktivit zaměřených na polytechniku, zejména na rozvoj manuální zručnosti a EVVO</p> <p>2.4. Podpora rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti</p> <p>2.5. Podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků</p> <p>2.7. Podpora pedagogů, poradenství a dalších specialistů</p> <p>3.2. Metodická a odborná podpora managementu škol, sdílení</p>

	příkladů dobré praxe a koordinace aktivit 3.3. Podpora společných aktivit škol včetně škol různých typů 3.4. Propojení formálního a neformálního vzdělávání
Cíl aktivity	Zajištění podpory pedagogickým pracovníkům, jejich motivování k dalšímu vzdělávání, psychohygienické vzdělávací aktivity.
Výstup, hodnota, indikátor	Motivovaný a vzdělaný pedagog/školní asistent/sociální pedagog
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Využití nabytých kompetencí a sdílených praxí, využití již natočených videí příp. natočení dalších na podporu psychohygieny a vzdělávání pedagogických pracovníků (YouTube MAP).• Pokračování v realizaci vzdělávacích akcí, seminářů, workshopů, webinářů i pro vedoucí pedagogické pracovníky (logopedie, Diagnosticko-intervenční metody, strategické plánování a řízení škol, metoda ABAKU v matematice apod.).• Výjezdové aktivity pro pedagogy, zajištění jejich duševní hygieny, prevence syndromu vyhoření.• Systematická podpora kompetencí začínajících učitelů.• Vzájemné propojení, inspirace, vzdělávání i informování všech aktérů ve vzdělávání v regionu prostřednictvím rozšíření a prohloubení projektu Nástěnka a jeho platformem.
Financování	MAP, OP VVV, OP JAK, MŠMT, JMK, vlastní zdroje škol, další
Vyhodnocení aktivity	Aktivita byla úspěšně realizována a to především jednotlivými školami v rámci šablon. Pokračovalo se i v realizaci společných vzdělávacích akcí pro pedagogy (workshopy se spisovatelkou K. Smolíkovou, služby Polybusu, v rámci realizace projektu MAP III pak bylo ředitelům škol i pedagogům matematiky zprostředkováno seznámení s moderní didaktickou metodou ABAKU pro výuku matematiky apod.). Další vzdělávací akce pro pedagogy jsou plánovány v RAP 2024 a budou realizovány i v rámci spolupráce s IPs Kurikulum. Probíhalo i propojení, inspirace, informování a vzdělávání všech aktérů v regionu prostřednictvím projektu Nástěnka a jeho platformem a dalších aktivit v rámci realizace projektu MAP III a šablon. Obdobné aktivity jsou naplánovány a budou se realizovat i v letech 2024 a 2025. V lednu 2024 byl realizován workshop ABAKU pro II. stupeň ZŠ, navazující seminář workshop ABAKU pro I. stupeň ZŠ, v únoru workshop Metoda ABAKU do mateřských škol.

Název Aktivity	Podpora škol v oblasti dotací
Realizátor, odpovědnost, účastníci	Odborníci na dotace a administraci projektů projektu MAP III, všechny školy v regionu
Vazba na priority a cíle MAP	3.5 Podpora dotačního poradenství (projektový a dotační management

Cíl aktivity	Poskytování poradenství školám při zpracování žádostí o podporu a při administraci neinvestičních projektů.
Výstup, hodnota, indikátor	Podpořené školy v regionu
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Informování škol – písemně, e-mailem o dotačních možnostech ze všech dostupných zdrojů.• Na základě konkrétních požadavků ze škol poskytovat dotační poradenství školám, poradenství a konzultace při zpracování žádostí o podporu z různých dotačních titulů a při administraci projektů.
Financování	MAP, vlastní zdroje škol, další
Vyhodnocení aktivity	Aktivita byla úspěšně realizována. Školy byly informovány písemně, e-mailem nebo telefonicky o dotačních možnostech ze všech dostupných zdrojů v rámci realizace aktivit PS Financování. Na základě konkrétních požadavků ze škol pak PS financování a její členky, i analytička projektu MAP III, poskytovaly dotační poradenství školám, poradenství a konzultace při zpracování žádostí o podporu z různých dotačních titulů a při administraci projektů. Obdobné aktivity jsou naplánovány a budou se realizovat i v letech 2024 a 2025.

Název Aktivity	Vybavení škol a školských zařízení odbornými pomůckami, ICT, licencování, učebnicemi, stavebnicemi, atd., včetně pomůcek pro žáky se SVP. PŘÍLEŽITOST
Realizátor, odpovědnost, účastníci	MŠ, ZŠ, školní kluby, družiny a další školská zařízení
Vazba na priority a cíle MAP	1.2. Modernizace vnitřního vybavení a učeben, rozvoj podnětného prostředí 2.1. Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a realizace systému podpory pro žáky se SVP (podpora inkluzivního vzdělávání) 2.2. Podpora vzdělávacích programů, metod a aktivit s důrazem a interdisciplinarností, či rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků 2.3. Podpora programů a aktivit zaměřených na polytechniku, zejména na rozvoj manuální zručnosti a EVVO 2.4. Podpora rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti 2.5. Podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků 2.7. Podpora pedagogů, poradenství a dalších specialistů 3.3. Podpora společných aktivit škol včetně škol různých typů 3.4. Propojení formálního a neformálního vzdělávání
Cíl aktivity	Zajištění pomůcek, speciálních pomůcek pro žáky se SVP, ICT vybavení, učebnic, stavebnic a her pro rozvoj ČG, MG a dalších kompetencí žáků, včetně elektronických materiálů a aplikací.
Výstup, hodnota, indikátor	Obnova vybavení škol a školských zařízení ICT. Školy, škol. zařízení, polytech. a vědecká centra vybavená odbornými pomůckami,

	stavebnicemi, hrami. Školy vybavené didaktickými, kompenzačními pomůckami pro žáky se SVP.
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Podpora aktivního využívání již zakoupených pomůcek a nabytých kompetencí a sdílení praxí (Badatelské batůžky, Klokanovy kufry a kapsy, notebooky, vizualizéry...).• Nákup nových odborných pomůcek, ICT vybavení, učebnic, stavebnic a her a jejich aktivní využití např. pro pořádání soutěží, kvízů (i mezi školami) a pro mediální výchovu (realizace projektu EnviroZoom).• Vybavení didaktickými, speciálními a kompenzačními pomůckami a bezbariérovým nábytkem pro děti a žáky se SVP.• Vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků v rámci práce s těmito pomůckami a jejich aktivním využíváním v praxi, sdílení těchto znalostí a dobré praxe s dalšími pedagogy i mezi školami v regionu.
Financování	MAP, OP VVV, OP JAK, zřizovatel, EU, MŠMT, JMK, vlastní zdroje škol, další
Vyhodnocení aktivity	Aktivita byla úspěšně realizována. Školy využívaly a nově pořizovaly pomůcky dle vlastních potřeb především z vlastních zdrojů a šablon. Obdobné aktivity jsou naplánovány a budou se realizovat i v letech 2024 a 2025 dle ročních akčních plánů.

Název Aktivity	Vybudování a modernizace polytechnických a vědeckých center, odborných a digitálních pracovišť a učeben, včetně odborných „hnízd“ v učebnách a jejich vybavení nábytkem. PŘÍLEŽITOST
Realizátor, odpovědnost, účastníci	MŠ, ZŠ, školní kluby, družiny, další školská zařízení, zřizovatelé
Vazba na priority a cíle MAP	1.1. Výstavba, rekonstrukce a modernizace budov a jejich zázemí 1.2. Modernizace vnitřního vybavení a učeben, rozvoj podnikatelského prostředí 2.1. Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a realizace systému podpory pro žáky se SVP (podpora inkluzivního vzdělávání) 2.2. Podpora vzdělávacích programů, metod a aktivit s důrazem a interdisciplinarity, či rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků 2.3. Podpora programů a aktivit zaměřených na polytechniku, zejména na rozvoj manuální zručnosti a EVVO 2.4. Podpora rozvoje matematické, čtenářské a jazykové gramotnosti 2.5. Podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků 2.7. Podpora pedagogů, poradenství a dalších specialistů 3.3. Podpora společných aktivit škol včetně škol různých typů 3.4. Propojení formálního a neformálního vzdělávání
Cíl aktivity	Zajištění vzniku a modernizace učeben a jejich vybavení nábytkem a pomůckami pro rozvoj technických, badatelských, matematických, EVVO,

	manuální zručnosti a dalších kompetencí žáků
Výstup, hodnota, indikátor	Školy, školská zařízení, polytechnická a vědecká centra vybudovaná a vybavená nábytkem a pomůckami pro rozvoj kompetencí. Zajištění i finančně náročnějších stavebních úprav učeben a pořízení pomůcek pro vzdělávání, které školy budou potřebovat pro rozvoj všech dětí/žáků včetně badatelsky orientovaných činností.
Popis jednotlivých aktivit	<ul style="list-style-type: none">• Vybudování a modernizace polytechnických a vědeckých center, odborných a digitálních pracovišť a učeben, včetně odborných „hnízd“ v učebnách a jejich vybavení nábytkem.• Vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků k práci v těchto polytechnických a vědeckých centrech a jejich aktivní využívání v praxi, sdílení těchto znalostí a dobré praxe s dalšími pedagogy i mezi školami v regionu. Nové didaktické metody ve výuce matematiky – ABAKU.• Využití služeb Polybusu.• Digitální garáž – startovací balíček.
Financování	MAP, OP VVV, OP JAK, zřizovatel, EU, MŠMT, vlastní zdroje škol, další
Vyhodnocení aktivity	Aktivita byla úspěšně realizována. Školy využívaly stávající prostory a nově budovaly pracoviště a učebny dle vlastních potřeb, především z vlastních zdrojů a dotací. Při využívání těchto kapacit spolupracovaly sousedící školy ve městech. Např. v Hustopečích a ve Velkých Pavlovicích. Obdobné aktivity jsou naplánovány a budou se realizovat i v letech 2024 a 2025 dle ročních akčních plánů a SR MAP do roku 2025. Metoda ABAKU byla pedagogům představena v rámci rozšířeného jednání PS MG. Služby Polybusu využívaly zejména MŠ a malotřídní ZŠ. Digitální garáž zatím realizována nebyla.

4. Informace o stávajícím stavu základních gramotností/klíčových kompetencí a exkluzivity v území MAP včetně srovnání se situací v ČR

4.1. Inspekční zprávy škol v ORP (rok 2019, 2022, 2023)

V dalším textu jsou vypsány silné a slabé stránky z mateřských i základních škol, uvedených v inspekčních zprávách jednotlivých škol, které byly realizovány v letech 2019-2023. Následně jsou vždy uvedeny doporučení uvedené ČŠI.

Mateřské školy

Silné stránky

- Otevřené vztahy se zákonnými zástupci
- Aktivní spolupráce MŠ s partnery
- Kvalitní vzdělávání dětí se SVP

- Materiální podmínky
- Účast ve vzdělávacích projektech
- Pedagogický přístup s výraznou podporou samostatnosti a zodpovědnosti
- Četné nadstandardní aktivity obohacují vzdělávací nabídku
- Škola poskytuje podporu žákům podle doporučení školských poradenských zařízení a je úspěšná při vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem
- Podpora každého žáka, individuální přístup ve výuce a pozitivní přístup k žákům
- Podnětná vzdělávací nabídka vytváří základy k utváření klíčových kompetencí

Slabé stránky

- Menší využívání poznatků z pedagogické diagnostiky k přípravě individualizované vzdělávací nabídky
- Nedostatečně stanovené výstupy z pedagogické diagnostiky
- Málo účinný kontrolní a evaluační systém
- Autoevaluační procesy na úrovni školní i třídní
- Evaluace třídního vzdělávání nereflektuje dosahování stanovovaných cílů a efektivitu užitých metod a forem práce
- Hodnocení vzdělávání vzhledem k pedagogickému procesu je nastaveno formálně, s malým dopadem na systematický rozvoj školy
- Pedagogické a metodické vedení méně efektivní pro naplňování individualizovaného vzdělávání
- Méně účinná podpora žáků s potřebou podpůrných opatření

Doporučení

- Systematicky využívat pedagogickou diagnostiku
- Do vzdělávání zařazovat vhodné formy sebehodnocení
- Nastavit organizaci vzdělávání tak, aby podporovala uplynulý průběh vzdělávání
- Uskutečňovat sdílení pedagogické praxe
- Podávat včasné a úplné informace o komplexním dění v MŠ zákonným zástupcům
- účelně využívat dostupnou didaktickou techniku a podpořit tak rozvoj dětí v oblasti digitálních technologií
- zaměřit se na funkční plánování pedagogické práce postavené na provázanosti ŠVP pro předškolní vzdělávání a třídního plánování
- jasně formulovat závěr v pedagogické diagnostice a využívat je při plánování vzdělávací nabídky činností vedoucí k individualizaci vzdělávání
- zaměřit se na vyhodnocování vzdělávání ve vztahu ke stanoveným cílům a efektivitě užitých metod a forem práce
- využívat cílevědomě výsledky pedagogické diagnostiky dětí pro vytváření individualizované vzdělávací nabídky
- nastavit přímou výchovně vzdělávací práci pedagogů a jejich souběžné působení s ohledem na zajištění optimální pedagogické péče

- efektivněji využívat výsledky evaluační činnosti pro další rozvoj
- stanovit jednotný přístup a požadavky v oblasti pedagogické diagnostiky a uplatňování současných metod a forem práce

Základní školy

Silné stránky

- Otevřená komunikace pedagogů se žáky
- Kvalitně poskytovaná reedukační péče
- Nabídka mimoškolních aktivit pro žáky
- Vzdělávací aktivity a strategie
- Podpora zapojení žáků do kolektivu a vytváření příležitostí pro rozvoj sociálních kompetencí
- Vyučující na prvním stupni a převážná většina vyučujících na druhém stupni využívá v průběhu vzdělávání pestré metody a formy práce
- Partnerství školy se subjekty podporujícími vzdělávání žáků
- Posilování sounáležitosti žáků s regionem
- Časté a efektivní využívání digitálních technologií ve výuce usnadňuje žákům pochopení učiva a cíleně rozvíjí jejich digitální kompetence
- Zapojení školy do kulturního života obce formuje vztah dětí a žáků k místu, kde žijí
- Vnímavost školy k inovativním metodám výuky včetně aktivní účasti v DVPP vede ke zvyšování profesních kompetencí pedagogických pracovníků, zlepšování vzdělávací nabídky a možností školy
- Pedagogové na prvním stupni ve výuce využívají pestré aktivizační metody a formy práce a zkvalitňují tím vzdělávání
- Spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery, která posiluje vztah dětí a žáků k regionu

Slabé stránky

- Chybějící diferenciací úkolů vzhledem ke schopnostem a možnostem všech žáků dostatečně nerozvíjí kompetenci k učení, žákům se SVP byla poskytována účinná podpora pouze ve třídách s asistenty pedagoga
- Činnost předmětových komisí zaměřená převážně na jednotlivé předměty
- Malá nabídka (na prvním stupni) aktivit podporujících samostatné objevování, tvořivost a iniciativu
- Nižší úroveň efektivity využití informačních a komunikačních technologií ve výuce ze strany žáků
- Systém předávání informací o vzdělávání žáků se SVP není jasně určený a v některých případech to negativně ovlivňuje průběh poskytování podpurných opatření
- V nižší míře uplatňovaná diferenciací učiva a obsahu vzdělávání vzhledem k individuálním potřebám, možnostem a schopnostem všech žáků
- Nízká četnost a pestrost užívání různých forem, metod práce v průběhu výuky na 2. stupni, omezené využití didaktické techniky a prostředků ICT žáky

- Žáci ve sledované výuce neměli příležitost slovně interpretovat informace získané z různých zdrojů a v různých formách a samostatně s nimi nepracovali
- Chybějící srovnání výsledků vzdělávání žáků se spádovými školami, chybějící sdílení zkušeností se školami podobného typu snižuje povědomí o skutečných výsledcích vzdělávání žáků
- Zaměřit další vzdělávání pedagogů na práci s žáky se SVP
- Profilovat hospitační činnost na práci se žáky se SVP

Doporučení

- Důsledně poskytovat podpůrná opatření žákům se SVP ve výuce
- uplatňovat individuální přístup k žákům (diferenciace zadávaných úkolů)
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblasti hodnocení a moderní metody a formy výuky
- Podporovat sdílení poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemné hospitace a poskytování zpětné vazby vedoucí ke zvyšování kvality vzdělávání
- Cíleně vytvářet žákům podmínky pro využívání digitálních technologií jako moderního zdroje informací
- Žáky prvního stupně více vést ke spolupráci, vzájemné komunikaci, prezentaci a vyhledávání informací
- Zavést efektivní systém předávání informací o vzdělávacích potřebách žáků a průběžně ověřovat realizaci podpůrných opatření prostřednictvím hospitační činnosti
- Podporovat a motivovat pedagogické pracovníky školy k uplatňování aktivizačních forem a metod výuky a individualizaci vzdělávání
- Pro sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe využívat vzájemné hospitace vyučujících
- Podpořit efektivitu vzdělávání větším zapojením asistentů pedagoga do vyučovacího procesu na druhém stupni
- Realizovat spolupráci s jinými školami v oblasti zjišťování výsledků vzdělávání žáků k vlastnímu efektivnějšímu porovnání a zhodnocení dosahovaných výsledků
- Rozvíjet kritické myšlení žáků vytvářením příležitostí pro práci s různými zdroji informací
- Častěji ve výuce uplatňovat diferenciaci a zařazovat vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů, včetně využívání digitálních technologií

4.2. ČŠI Tematická zpráva - Výsledky vzdělávání žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií

V průběhu měsíců května a června roku 2022 realizovala Česká školní inspekce rozsáhlé zjišťování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníku základní školy a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Cílem zjišťování výsledků bylo poskytnout žákům, jejich rodičům, učitelům, ředitelům škol i státu objektivizovanou a relevantní informaci o výsledcích vzdělávání žáků, stejně jako o vybraných

faktorech kvality vzdělávání, které na výsledky žáků působí. Poslední obdobně koncipované zjišťování bylo ze strany České školní inspekce provedeno v roce 2017.

Původním záměrem zjišťování výsledků bylo získat informace o výsledcích vzdělávání v širokém spektru vzdělávacích oborů podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. S ohledem na vývoj událostí, které byly důsledkem válečné agrese Ruské federace na Ukrajině, bylo na jaře roku 2022 přistoupeno k výrazné obsahové redukci šetření. Zjišťování výsledků, které proběhlo testovou formou s využitím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET, se ve své konečné podobě omezilo na dvojici základních předmětů – český jazyk a matematika, která byla v případě žáků na úrovni 5. ročníku základní školy doplněna o test dovedností usnadňujících učení. Součástí zjišťování byly také doplňkové dotazníky pro žáky a jejich učitele.

Tematická zpráva představuje v souvislostech výsledky tohoto zjišťování, včetně souvislostí směrem k dopadům distanční výuky na vzdělávací výsledky žáků, socioekonomickému statusu žáků a škol a jeho vlivu na vzdělávání nebo vztahu faktorů kvality vzdělávání a dosažených výsledků žáků.

Shrnutí hlavních zjištění:

- Průměrná úspěšnost žáků 5. ročníku v testu ČJ byla 68 %, v testu matematiky 51 % a v testu dovedností usnadňujících učení 51 %. Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníků v testu českého jazyka byla 65 %, v testu matematiky pak 53 %. Opakovaně se tak ukazují vyšší problémy žáků 5. i 9. ročníku se zvládnutím učiva matematiky na 1. i 2. stupni ZŠ.
- Porovnání výsledků žáků v testech z roku 2017a 2022neukazuje na „černé scénáře“ o výrazně negativních dopadech uzavření škol v období pandemie covidu-19 na takto měřené vzdělávací výsledky žáků. Výsledky žáků 9. ročníku v testech ČJ i M zůstaly prakticky beze změny, o něco zřetelnější jsou rozdíly v případě žáků 5l. ročníku, kdy v testu ČJ byl výsledek žáků v roce 2022 o něco horší a v testu matematiky o něco lepší. Na zlepšování výsledků českých žáků 1. stupně ZŠ v matematice ukazují také zjištění z mezinárodních šetření TIMSS v letech, 2011, 2015, a 2019. V nastíněném obrazu změn ve vzdělávacích výsledcích žáků je ovšem potřeba zohlednit tu skutečnost, že prostřednictvím testů jsou hůře hodnotitelné právě ty dovednosti, které bylo obtížnější rozvíjet prostřednictvím distanční výuky (např. praktické dovednosti v geometrii, čtení a vyjadřovací schopnosti žáků). Podobně nelze tímto způsobem usuzovat na dopady distanční výuky například na sociální dovednosti žáků (nekognitivní výsledky).
- Zůstávají zachovány dlouhodobě pozorované rozdíly ve výsledcích testů, které jsou spojené s dílčími charakteristikami žáků a škol (např. pohlaví žáka, působení faktorů prostorové diference – metropolitní území, strukturálně postižená území, periferní území). Také žáci studující obor vzdělávání „Gymnázium“ dosáhli podle očekávání výrazně vyšší průměrné úspěšnosti než žáci studující obor vzdělávání „základní škola“, a to jak v testu českého jazyka, tak v testu matematiky. Přesto výsledek více než desetiny žáků oboru vzdělávání ZŠ byl v českém jazyce i matematice vyšší než průměrná úspěšnost žáků gymnázií. Takto i mimo víceletá gymnázia studuje velmi početná skupina žáků dosahující vysoké úspěšnosti v řešených testech, nicméně tito žáci jsou rozděleni do výrazně vyššího počtu škol.

- Mezi poslední známku žáků z daného předmětu na vysvědčení a jejich úspěšností v řešení zadaného testu stejného předmětu lze pozorovat očekávanou podobu vztahu, kdy žáci s lepší známku dosahovali v průměru vyšší úspěšnosti v řešených testech. Zároveň však existuje početná skupina žáků, která zadaný test vyřešila výrazně lépe, než by bylo očekáváno vzhledem k jejich známce na vysvědčení. Rozdílnost mezi více individualizovaným hodnocením známku a plošněji zaměřeným testováním se nejmarkantněji projevuje v rozdílnosti průměrných výsledků dívek a chlapců. Zatímco chlapci dosáhli vyšší průměrné úspěšnosti v testu z matematiky, mají dívky lepší průměrnou známku na posledním vysvědčení. Všechna uvedená zjištění opodstatňují přínosnost přístupu k hodnocení žáků, který bude kombinovat výhody jednotlivých forem hodnocení – individualizované sumativní hodnocení známku, plošněji zaměřené testování umožňující identifikovat relativní postavení žáka a slovní hodnocení s důrazem na jeho formativní charakter.
- Vliv socioekonomického statusu se projevuje v řadě souvislostí vyplývajících z odpovědi žáků a učitelů na otázky položené v rámci šetření. Mezi ně například patří:
 - Nejvyšší průměrné úspěšnosti v testu ČJ a M dosáhli žáci 5. ročníku, kteří budou dále pokračovat ve studiu na víceletém gymnáziu a zároveň se účastnili přípravných kurzů k přijímacímu řízení mimo školu. Pro tyto žáky je zároveň charakteristický v průměru vyšší socioekonomický status. Podobná zjištění, ale méně zřetelně, lze pozorovat i v případě žáků 9. r. očníku
 - Žáci s nižším SES vykazují nižší úroveň sebedůvěry ve svém učení se matematice a českému jazyku, častěji se setkávají s výskytem demotivujícího chování učitele a především na 2. stupni ZŠ se méně často těší na setkání se svými spolužáky ve škole
 - Žáci s nižším SES uvádějí o něco častější využívání digitální techniky ve výuce. Vedle toho žáci s nižším SES dostávají, podle svých výpovědí, častější podporu ve vzdělávání ze strany učitelů a spolužáků na 1. stupni ZŠ, na 2. stupni ZŠ však již vyšší četnost podpory ve vzdělávání ze strany a spolužáků nebyla zaznamenána

Uvedené poznatky jednoznačně naznačují potřebu komplexního pohledu na problematiku SES v českých školách, přičemž vedle rozvíjení kompetenci učitelů při řízení tříd s nižším SES žáků může kompenzační roli plnit také výuka v menších třídách (např. zaznamenaný pozitivní vztah vůči výskytu situací narušujících disciplinární klima třídy, vůči možnosti stimulace růstového myšlení žáků či vůči podpoře žáků učitelem a spolužáky).

- Významná část žáků (30 až 40 %) vykazuje nižší sebedůvěru v učení se českému jazyku i matematice. Podle dat to přitom jsou právě žáci s vysokou sebedůvěrou, kteří pomáhají ve výuce českého jazyka i matematiky slabším žákům prostřednictvím vrstevnického učení. Rozdělení žáků do tříd, které povede k odstranění rozmanitosti žáků ve třídě vzhledem k úrovni jejich sebedůvěry v učení se českému jazyku a matematice, tak může vést ke snížení efektu vrstevnického učení.
- Učitelé matematiky ve třídách 9. ročníků zařazují kognitivně aktivizující typy úkolů méně často než učitelé českého jazyka, naopak častěji využívají metody výkladu a opakujících se úloh pro procvičení a upevnění učiva.

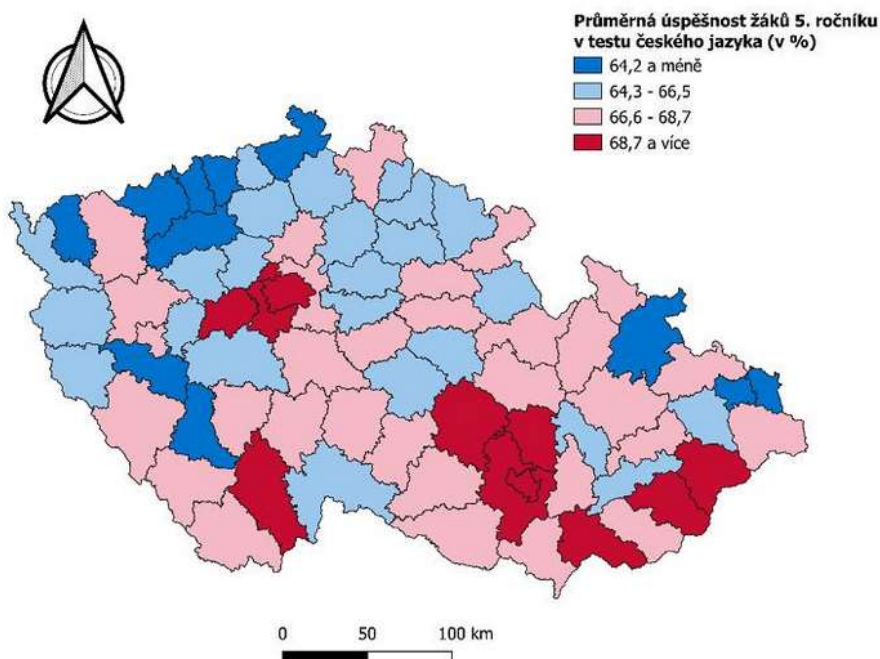
- Lze opakovaně zaznamenat tendenci ke zhoršování řady charakteristik spojených s kvalitou vzdělávání při přechodu žáků z 1. na 2. stupeň ZŠ (např. snižování vzdělávacích ambicí žáků, klesající sebedůvěra žáků v matematice a zvyšující se pocit, že jim matematika nejde, snižující se úroveň žáky vnímané podpory ze strany učitel a spolužáků).

a) Český jazyk – 5 ročník

Žáci 5. ročníku, kteří řešili text CJ, v něm dosáhli průměrné úspěšnosti 68 %. Pětina žáků vyřešila správně více než čtyři pětiny otázek a jen 2 % žáků dosáhla slabého výsledku s úspěšností nižší než 40 % správných odpovědí.

Podobně jako v jiných šetřeních ČJ či čtenářské gramotnosti je průměrná úspěšnost dívek (70 %) vyšší než průměrný výsledek chlapců (66 %), žáci se SVP pak dosáhli ve srovnání s ostatními žáky o 11 p.b. nižší průměrné úspěšnosti. Výrazně lepší výsledek zaznamenali žáci, kteří budou pokračovat ve vzdělávání na víceletém gymnáziu či konzervatoři (78 %). Vzhledem k velikosti školy dosáhli nejvyšší průměrné úspěšnosti žáci, které navštěvují neúplně malé školy s méně než 150 žáky (70 %). V krajském srovnání dosáhl Jihomoravský kraj 69 %.

OBRÁZEK 1 | Průměrná úspěšnost žáků 5. ročníku v testu českého jazyka podle umístění škol v okresech (po korekci)

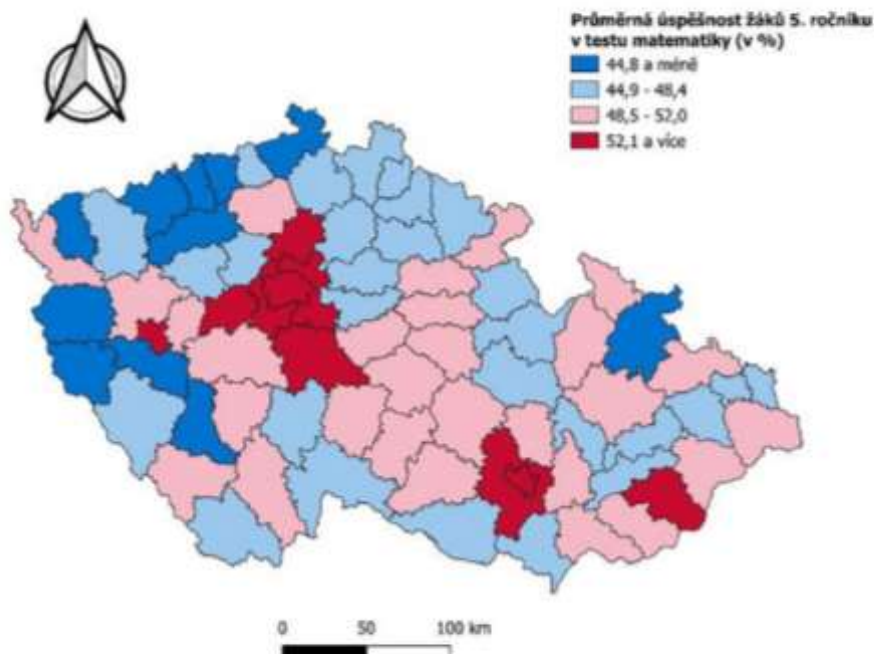
Pozn.: Kategorizace okresů na základě hodnoty průměru a směrodatné odchylky; vlastní zpracování s využitím QGIS

b) Matematika – 5. ročník

Žáci dosáhli průměrné úspěšnosti 51 %. Necelá desetina žáků vyřešila správně více než čtyři pětiny otázek, naopak více než třetina žáků dosáhla slabého výsledku s úspěšností nižší než 40 % správných odpovědí. Tato skutečnost naznačuje problémy významné části žáků 5. ročníku se zvládnutím učiva matematiky. Na rozdíl od ČJ dosáhli v testu matematiky vyšší průměrné úspěšnosti chlapci (52 %) než dívky (49 %). Výsledek žáků se SVP byl nižší o 12 p. b. Průměrná úspěšnost žáků, kteří přejdou na víceleté gymnázium (69 %), je výrazně vyšší, než je tomu v případě žáků, kteří budou ve studiu pokračovat (48 %). Vzhledem k velikosti školy se opakuje zjištění o nejlepším průměrném výsledku žáků, kteří navštěvují neúplně malé školy s méně než 150 žáky (54 %).

OBRÁZEK 2 | Průměrná úspěšnost žáků 5. ročníku v testu matematiky podle umístění škol v okresech (po korekci)

Pozn.: Kategorizace okresů na základě hodnoty průměru a směrodatné odchylky; vlastní zpracování s využitím QGIS

V mezikrajském srovnání se opětovně potvrzuje nejvyšší průměrná úspěšnost žáků škol územní hlavního města Prahy (60 %), průměrný výsledek žáků škol dalších krajů byl však v tomto testu výrazně nižší – Jihomoravský kraj (52 %).

c) Český jazyk – 9. ročník

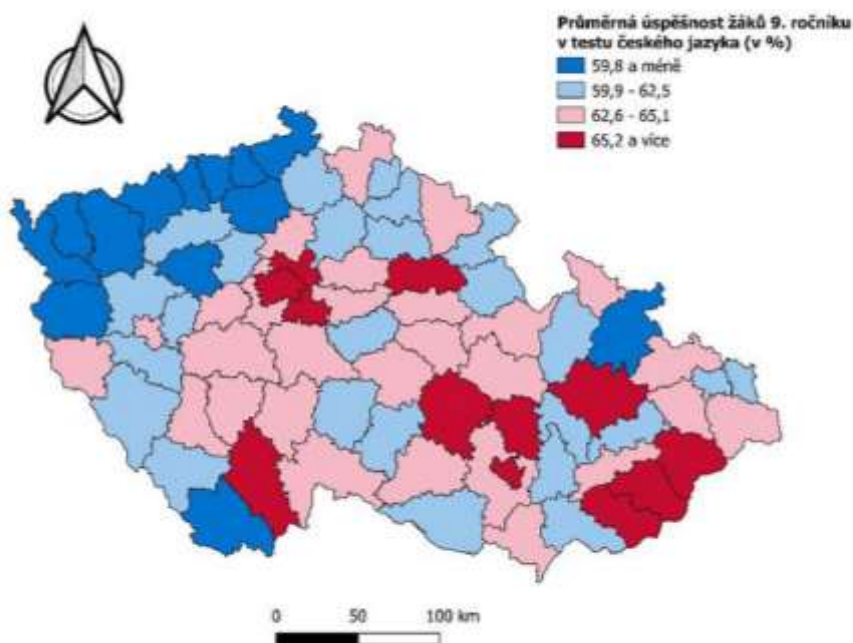
Žáci 9. ročníku dosáhli v testu ČJ průměrné úspěšnosti 65 %. Více než pětina žáků vyřešila správně alespoň čtyři pětiny otázek, necelá desetina žáků zaznamenala slabý výsledek s úspěšností nižší než 40 % správných odpovědí. V souladu s výsledky žáků 5. ročníku dosáhly také dívky 9. ročníku vyšší průměrné úspěšnosti v testu českého jazyka než chlapci (69 = vs. 62 %). Dosažený průměrný výsledek

žáků se SVP zůstává ve srovnání s ostatními žáky horší, rozdíl po korekci (13 p. b.) je jen o něco vyšší než v případě žáků 5. ročníku. Vyšší průměrné úspěšnosti v testu ČJ jazyka dosáhli, ve srovnání s ostatními žáky (62 %), žáci oboru vzdělávání „Gymnázium“ (80 %). Ti jsou zároveň výrazně častěji zastoupeni v nejvyšších percentilech spěšnosti žáků v testu CJ, zaznamenat však lze také významné podíly žáků oboru vzdělávání „Základní škola“, kteří se svým výsledkem zařadili do nejvyšších decilů úspěšnosti, a dosáhli tak lepších výsledků než většina žáků víceletých gymnázií. V kontextu úvah o nerovnostech ve vzdělávání je důležitým také poznatek, že žáci, kteří budou podle svého vyjádření pokračovat ve vzdělávání na střední škole v učebním oboru, dosáhli v testu ČJ v průměru jen 49 % úspěšnosti, zatímco žáci pokračující ve studiu na gymnáziu 75 % úspěšnosti. O něco vyšší průměrná úspěšnost (cca o 3 p. b.) pak byla zaznamenána u žáků, kteří budou pokračovat ve studii maturitního oboru.

V mezikrajském srovnání žáci škol území hlavního města dosáhli úspěšnosti 69 %, Zlínského kraje 66 %.

OBRÁZEK 3 | Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníku v testu českého jazyka podle umístění škol v okresech (po korekci)

Pozn.: Kategorizace okresů na základě hodnoty průměru a směrodatné odchylky; vlastní zpracování s využitím QGIS

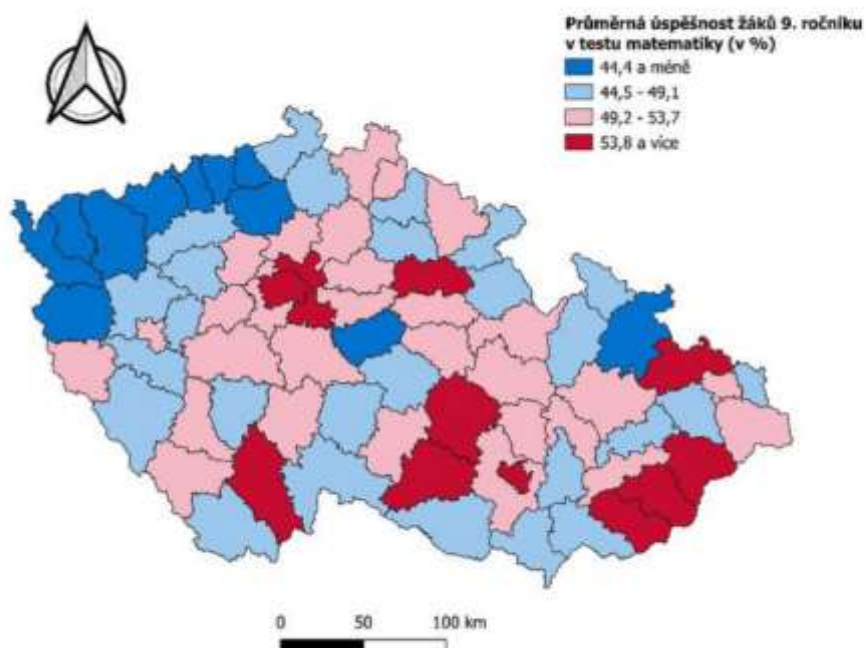
d) Matematika – 9. ročník

Žáci 9. ročníku dosáhli v testu matematiky průměrné úspěšnosti 53 %. Necelá pětina žáků vyřešila správně více než čtyři pětiny otázek, téměř třetina žáků však zaznamenala slabý výsledek s úspěšností nižší než 40 % správných odpovědí. Podobně jako v případě žáků 5. ročníku tak existuje početná skupina žáků 9. ročníku vykazující výrazné problémy se zvládnutím učiva matematiky, což se následně může negativně promítat v jejich dalším studiu na střední škole. Chlapci dosáhli v testu matematiky vyšší průměrné úspěšnosti (54 %) než dívky (51 %). Dosažený průměrný výsledek žáků se SVP je, po

korekci, ve srovnání s ostatními žáky o 14 p.b. horší, což je o něco vyšší odchylka než v případě žáků 5. ročníku. Výrazný rozdíl v průměrné úspěšnosti v testu matematiky byl zaznamenán mezi žáky oboru vzdělání „Gymnázium“ (72 %) a ostatními žáky (49 %). Pro problematiku nerovností ve vzdělávání je zásadním také poznatek, že žáci, kteří budou podle svého vyjádření pokračovat ve vzdělávání na střední škole v učebním oboru, zaznamenali v testu matematiku v průměru 32 % úspěšnost, zatímco žáci pokračující ve studiu na gymnáziu 66 % úspěšnost.

OBRÁZEK 4 | Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníku v testu matematiky podle umístění škol v okresech (po korekci)

Pozn.: Kategorizace okresů na základě hodnoty průměru a směrodatné odchylky; vlastní zpracování s využitím QGIS

e) Dovednosti usnadňující učení – 5. ročník

Žáci dosáhli průměrné úspěšnosti 51 %. Necelých 5 % žáků vyřešilo správně více než čtyři pětiny otázek, téměř třetina žáků pak zaznamenala slabý výsledek s úspěšností nižší než 40 % správných odpovědí. V testu dovedností usnadňujících učení dosáhli o něco lepšího průměrného výsledku dívky (52 %) než chlapci (50 %). Dosažený průměrný výsledek žáků se SVP je, po korekci, ve srovnání s ostatními žáky o 13 p.b. horší. Výrazně nadprůměrné úspěšnosti (64 %) dosáhli ti žáci, kteří budou po prázdninách pokračovat na víceletém gymnáziu či konzervatoři. Nejvyšší průměrné úspěšnosti dosáhli žáci, kteří navštěvují neúplné malé školy s méně než 150 žáky (54 %). V mezikrajském srovnání nejvyšší průměrnou úspěšnost vykazují žáci škol území hlavního města Prahy (57 %), následují žáci škol Jihomoravského kraje (52 %).

f) Disciplinární klima třídy

V sekundární analýze výsledků PISA a TALIS bylo ukázáno, že zhoršené disciplinární klima třídy (např. hluk a nepořádek ve třídě, pozornost žáků) negativně souvisí se vzdělávacími výsledky žáků, protože učitelé věnují víc času zvládnutí souvisejících problémů. Přibližně třetina žáků 5. ročníku a přibližně pětina žáků 9. ročníku vnímá častý výskyt takových problémů jak v hodinách matematiky, tak v hodinách ČJ. Častější výskyt problémů s disciplinárním klimatem vnímali žáci z tříd charakteristických nižší průměrnou úrovní SES. Zásadní roli však zde hraje také velikost třídy, a to především v 5. ročníku, kdy podle očekávání pociťují častější disciplinární problémy žáci z velkých tříd. Analogicky poznatek lze formulovat také pro proměnnou velikosti školy, kdy nejméně častý výskyt disciplinárních problémů je charakteristický pro malé neúplné školy. Celkově se pak ukazuje potřeba, aby učitelé učící ve třídách s nižším SES byli vybavení dostatečnými kompetencemi k řízení potenciálních disciplinárních problémů.

g) Pocity žáků ve vazbě na jejich wellbeing

Mezi důležité faktory, které ovlivňují vzdělávací výsledky žáků, patří také jejich vnitřní rozpoložení a pohoda, které jsou spojovány s aktuálně módním konceptem wellbeingu. Dílčími součástmi tohoto konceptu jsou také únava a hladu žáků. ČŠI v jedné z aktuálních sekundárních zpráv poukázala na existenci vztahu mezi četností pocitu únavy či hladu na jedné straně a vzdělávacími výsledky žáků na straně druhé. Při vysvětlení tohoto vztahu byla vedle vlivu SES zdůrazněna rovněž role výchovy, denního režimu a životního stylu žáka. V případě žáků 5. ročníku uvedla častý či každodenní výskyt těchto pocitů přibližně polovina žáků, v případě žáků 9. ročníku je – v návaznosti na dále se zvyšující nezávislost denního režimu – jejich počet ještě vyšší. Pocity hladu a únavy mají tendenci vyskytovat se současně, a přestože každodenní pocit únavy a hladu je ve škole o něco vyšší v případě žáků s nižším SES, týkají se tyto pocity všech žáků napříč úrovněmi SES. Významnost témat potvrzuje i zjištění, že žáci 5. ročníku, kteří ve škole pociťují únavu či hlad nejvíce intenzivně, dosáhli, bez ohledu na úroveň jejich SES, o něco nižší úspěšnosti v testovaných předmětech. V případě žáků 9. ročníku není obdobný vztah k dosaženým výsledkům pozorován, nepříznivé dopady únavy a hladu na výsledky se tak více projevují u žáků mladšího věku.

Ačkoliv častý, či dokonce každodenní výskyt pocitu strachu ve škole uvedli žáci 5. i 9. ročníku výrazně méně často, než tomu bylo v případě únavy či hladu, má právě tento aspekt wellbeingu žáků silnější vztah k dosaženým výsledkům v testech. Vyšší rozdíly ve výsledcích lze přitom zaznamenat v případě žáků 5. ročníku, žáků s vyšší úrovní SES a v matematice.

Vedle pocitů únavy, hladu a strachu je vnitřní pohoda žáků utvářena také tím, zda se do školy těší, či nikoliv. Většina žáků 5. i 9. ročníku se v tomto ohledu často, či dokonce každodenně těší do školy na své spolužáky, naopak opačný poznatek se ukazuje pro obsah výuky. Zjevné je zhoršování těchto pocitů při průchodu žáků 2. stupněm ZŠ. Zajímavá se přitom ukazuje být role SES žáků, kdy se žáci 9. ročníku s nižším SES těší na své spolužáky méně často než žáci 9. ročníku s vyšším SES, přičemž tento rozdíl je v 9. ročníku výrazně vyšší než v 5. ročníku. Potvrzuje se tak významná socializující role školy.

Častější setkání se situacemi demotivujícího chování učitele uvedla necelá desetina žáků 5. ročníku, o něco více pak žáci 9. ročníku. V odpovědích žáků zároveň existuje významný pozitivní vztah mezi četností výskytu uvedených situací demotivujícího chování učitele, kteří by proto měli dávat na podobu svých interakcí s žáky dobrý pozor.

h) Aktivita učitele a žáků ve výuce

Za pozornost především stojí vyšší než desetinový podíl žáků, kteří, bez ohledu na ročník, uvádějí převažující aktivitu učitele ve všech či téměř ve všech hodinách matematiky i českého jazyka. Zde zjevně existuje potenciál pro posilování aktivity žáků.

- Vyšší aktivita učitele nevykazuje negativní asociaci se zařazováním situací, kdy jsou aktivní také žáci (např. řešení úkolů ve spolupráci se spolužáky, všichni žáci dostávající se ke slovu), můžeme tak spíše hovořit o kombinaci různých přístupů vztahujících se k aktivitě učitele a žáků v hodinách
- Existují jen malé rozdíly ve vnímání aktivity učitelů mezi žáky nižšího a vyššího SES
- V případě žáků 5. ročníku a žáku 9. ročníku s nižším SES se z hlediska výsledků jeví jako nevhodnější přístup, kdy přibližně v polovině hodin je aktivní především učitel a v polovině hodin jsou aktivní především žáci
- Teprve v případě žáků 9. ročníku s vyšším SES je s jejich lepšími výsledky spojena nižší četnost hodin, kdy je aktivní především učitel

V odpovědích učitelů lze pozorovat, ve srovnání s pohledem žáků, častější pojetí hodin výuky, kdy jsou aktivní žáci a méně samotný učitel. Zařazování výukové metody výkladu učitele a především následné procvičování a opakování obdobných úkolů pro upevnění učiva je přirozenou součástí podstatné části hodin. Neukazuje se přitom silnější negativní vztah k zařazování jiných metod výuky, které jsou více spojené s vyšší aktivitou žáků. Podobně jako v odpovědích žáků tak lze pozorovat praxi komponující různé formy a metody výuky. Přesto však je nutné negativně vnímat přístup malého počtu učitelů, kteří i na 1. stupni stále volí v každé či téměř každé hodině výuku formou výkladu se zápisky žáků. Podobně jako v odpovědích žáků hraje faktor SES spíše omezenou roli také v odpovědích učitelů. Vyšší aktivita učitelů, stejně jako zařazování metod výkladu a následného procvičování, je o něco častější ve třídách s nižším průměrným SES žáků. Podobný vztah lze pozorovat také pro faktor velikosti třídy s mírně příznivějšími hodnotami pro méně početné třídy a analogicky také pro malé školy bez ohledu na podobu jejich organizace.

i) Podpora žáků od učitelů a spolužáků

Podpora poskytovaná od učitelů a spolužáků je významným faktorem, který může přispívat ke zlepšování vzdělávacích výsledků žáků bez ohledu na úroveň jejich SES. Zatímco vysoký podíl žáků vnímá častou podporu ze strany jak učitelů, tak žáků, velmi početná skupina žáků takovou podporu téměř nepocituje. Poznotek nízké podpory žákům se jako zásadní především jeví, s ohledem na jeho důležitost, v oblasti poskytovaného formativního hodnocení učitelů. Zde stojí také za pozornost, že

5 % žáků 5. ročníku a 10 % žáků 9. ročníku nevnímá, že by se učitelé školy zajímali o to, co jim nejde a snažili se jim pomoci. Necelých 40 % žáků 5. ročníku a 50 % žáků 9. ročníku pak pociťuje takový zájem učitelů jen někdy.

j) Využití digitální techniky ve výuce

Vedle četnosti využití digitální techniky záleží rovněž na její účelnosti. Zásadní role při využití digitální techniky ve výuce pak je přisuzována schopnostem učitelů. Téměř polovina žáků uvádí, že s digitální technikou nepracují ve výuce českého jazyka a matematiky prakticky vůbec. Vztah četnosti využití digitální techniky žáky a úrovně jejich SES není jednoznačný, nicméně žáci s nižším SES uvádějí o něco častěji než žáci s vyšším SES, že využívají digitální techniku ve výuce.

Vazba četnosti využití digitální techniky žáky ve výuce k dosaženým vzdělávacím výsledkům žáků potvrzuje potřebu odmítnutí zjednodušené myšlenky „čím více je digitální technika ve výuce využívána, tím lépe“. Vztah mezi četností využívání digitální techniky ve výuce a dosaženými výsledky žáků v řešených testech ukazuje na potřebu přiměřeného přístupu, neboť žáci uvádějící časté využití digitální techniky ve výuce dosáhli v testech nižší úspěšnosti. Na druhou stranu právě tito žáci se častěji těší na výuku, což vytváří nutnost vnímat celou problematiku v širších souvislostech.

4.3. Tematická zpráva – Výsledky vzdělávání žáků 9. ročníku základních škol

Česká školní inspekce realizovala na jaře **školního roku 2022/2023** zjišťování dosažených výsledků vzdělávání žáků 9. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Tato tematická zpráva představuje základní poznatky ze zjišťování výsledků žáků 9. ročníku v šesti vzdělávacích oblastech na úrovni 9. ročníku základních škol – dějepis, fyzika, chemie, přírodopis, výchova ke zdraví a zeměpis. Zjišťování výsledků bylo realizováno testovou formou v prostředí inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Vedle základní verze byla využita také zkrácená verze testů, kterou si mohli zvolit žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí realizovaných zjišťování byly také žakovské dotazníky. Obsahově se otázky dotazníku týkaly především hodnocení socioekonomických podmínek rodinného zázemí žáků, jejich postojů k danému předmětu a jejich pohledu na průběh výuky daného předmětu. Podoba šetření umožňuje posouzení vztahů mezi odpověďmi žáků na otázky dotazníku na jedné straně a jimi dosaženými výsledky na straně druhé.

Shrnutí hlavních zjištění:

- Významný podíl žáků řešících test daného předmětu – dějepis, fyzika, chemie, přírodopis, výchova ke zdraví a zeměpis – byl zařazen do kategorie nedostačující úrovně výsledků, kdy žáci nebyli schopni řešit ani ty nejjednodušší testové položky. Nejvyšší podíl těchto žáků připadal na test chemie (29 % žáků), nejnižší podíl žáků na test výchova ke zdraví (13 % žáků).
- Lepších výsledků v testech všech předmětů dosáhli jednak žáci nižšího stupně víceletých gymnázií, jednak žáci vyššího SES.
- Dívky dosáhly významně lepších výsledků v testu přírodopisu, chlapci pak v testech dějepisu, fyziky a chemie.

- Poznatky týkající se dosažených výsledků žáků do značné míry korespondují s poznatkem o známce, kterou z daného předmětu žáci dostali na posledním vysvědčení. Zároveň však existují mezi oběma hodnoceními významné rozdíly dané jejich odlišnou povahou. Takto dívky mají v průměru lepší známky na posledním vysvědčení než chlapci, zároveň však dosáhly v průměru lepšího výsledku pouze v testu přírodopisu.
- Žáci ZŠ i víceletých gymnázií dosáhli ve školním roce 2022/23 v průměru o něco nižší úspěšnosti v testech dějepisu a chemie, naopak v průměru o něco vyšší úspěšnosti v testech fyziky a výchovy ke zdraví (oproti testům v roce 2016/2017).
- V rámci řešených testů měli žáci zásadní problémy s řešením některých typů testových položek. Pro žáky nejobtížnější testové položky jsou charakteristické nutností posoudit širší okruh informací a prokázat náročnější znalosti terminologie a konceptů daného předmětu či aplikovat vyšší počet činností najednou, specificky pak dílčích výpočtů. Problémy žákům činily úlohy s nutností odvodit poznatek, který nebyl přímo uveden v zadání testové úlohy (např. v textu či grafu). V těchto případech bylo nezbytné hledat vlastní řešení problému, řadu jiných postupů (např. eliminace zjevně chybných odpovědí, strategie „hádání“) nebylo možné použít. Menší problémy měli žáci s těmi testovými položkami, které se vztahovaly k jejich běžnému životu či k aktuálnímu dění, u nichž je tedy vyšší pravděpodobnost setkání se ve fyzickém či online prostředí.
- Ani za zajímavé, ani za užitečné nepovažuje hodnocené předměty přibližně desetina žáků. Častěji měli žáci problémy vnímat užitečnost předmětů než jejich zajímavost, nejvíce zřetelně se tato skutečnost projevila v případě dějepisu. Za nezajímavou považovali žáci o něco častěji fyziku a chemii, což jsou také dva předměty, o kterých si vyšší podíl žáků myslí, že jim prostě nejdu a že v nich méně často zažívají úspěch.
- Častější využití digitální techniky ve sledovaných předmětech není běžnou praxí ve výuce pro většinu žáků

Doporučení pro školy

- Věnovat ve výuce vysokou pozornost motivaci a zájmu žáků tak, aby sledované předměty vnímali jako zajímavé a také jako užitečné (např. výběr vhodných příkladů z běžného života žáků, poukázání na mezipředmětové vazby, posilování principů aktivního učení žáků), zohlednit přitom určitá specifika předmětů (např. otázka zajímavosti fyziky a chemie, otázka užitečnosti učiva dějepisu).
- Ve výuce věnovat pozornost také náročnějším úlohám vyžadujícím jednak hledání vlastních cest řešení, jednak využití širšího spektra znalostí a dovedností současně. Úspěšným řešením takových úloh posilovat sebedůvěru žáků i v předmětech, které sami vnímají jako náročné (např. fyzika a chemie). Při posilování aktivního učení žáků neslevovat z nároků na žáky kladených. Zvyšovat kvalitu formativního hodnocení a zpětné vazby poskytované žákům.
- Rozvíjet čtenářskou i matematickou gramotnost žáků a posilovat schopnost žáků kriticky pracovat s informačními zdroji.

4.4. ČŠI Kvalita vzdělávání ve školním roce 2022/23 – výroční zpráva

Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2022/2023 poskytuje komplexní hodnocení stavu vzdělávacího systému, kvality a efektivity vzdělávání, prezentuje výsledky vzdělávání dětí, žáků a studentů v České republice. Ve zprávě jsou představena data a poznatky získané inspekčními šetřeními, součástí jsou analýzy o fungování škol a školských zařízení. Formulovány jsou závěry a doporučení směřující k dalšímu rozvoji a podpoře vzdělávání v jednotlivých oblastech.

Mateřské školy

Pozitivní zjištění

- Záměr eliminace odkladů povinné školní docházky se dlouhodobě nedaří naplňovat. Mezi nejčastější důvody odkladů uvádějí MŠ opakovaně celkovou nezralost dítěte, logopedické vady a poruchy řeči, v menší míře pak celkový opožděný vývoj řeči a sociální nezralost. Z vysokého podílu logopedických vad jako důvodu odkladů je zřejmé, že systematická logopedická prevence může být jedním z opatření, kterými mohou MŠ preventivně působit na rozvoj řeči u dětí. Na potřebnost soustavné logopedické péče reaguje i novela zákona o pedagogických pracovnících, která zakotvuje pozici školského logopeda jako samostatnou kategorii pedagogického pracovníka.
- Ředitelé a učitelé MŠ uvádějí, že uplatňují různé formy podpory přechodu do ZŠ, tj. že se touto problematikou systematicky zabývají. Ve většině MŠ probíhají pravidelné aktivity pro přípravu na ZŠ. Podpora nejčastěji směřuje ke zvládnutí praktických dovedností potřebných pro osvojování psaní (učitelé ji uvádějí v 89 %), k rozvoji komunikačních dovedností (podle učitelů v 85 %) a k rozvoji samostatnosti dětí (učitelé tuto podporu uvedli v 89 %).
- Inspektoři vyhodnotili pedagogickou diagnostiku jako kvalitní a zcela funkční pouze ve 22 % MŠ. V dalších 76 % MŠ se jednalo buď o diagnostiku stručnou, ale ještě funkční (36 %), nebo jen částečně funkční (40 %), tedy takovou, která neposkytuje dostatek informací o rozvoji dítěte, případně v ní chybí záměry pro jeho další rozvoj.
- Účinná individuální zpětná vazba, kterou poskytují učitelé dětem, přispívá k posilování jejich pozitivního sebepojetí. Od školního roku 2020/2021 dochází postupně k nepatrnému zlepšování nejen v uplatňování sebehodnocení dětí (od 18 % do 25 %) a poskytování srozumitelné popisné zpětné vazby (od 29 % do 31 %), ale i v zavádění formativního hodnocení dětí (od 8 % do 9 %), a to v objemu desetin, případně jednotek procent. V oblasti poskytování účinné zpětné vazby dětem mají MŠ stále příležitosti k dalšímu rozvoji.
- Většina vedení mateřských škol dlouhodobě prokazuje schopnost podílet se na vytváření příznivých mezi lidských vztahů, což má pozitivní dopad na celkový wellbeing všech aktérů vzdělávání ve škole.
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí intaktních probíhala mezi učiteli a asistenty pedagoga většinou funkční spolupráce. Poměrně výrazný pozitivní posun byl zaznamenán ve vyhodnocování využívaných podpůrných opatření a jejich úprava pro dosažení vyšší účinnosti při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem pozitivně ovlivnily úpravy školních vzdělávacích programů.
- Mateřské školy cíleně zařazovaly aktivity, které podporují připravenost dětí pro další vzdělávání v ZŠ.
- Zlepšila se spolupráce a sledování úspěšnosti dětí u společných subjektů ZŠ a MŠ.

Negativní zjištění

- Podíl dětí nastupujících do základní školy až v sedmi letech i přes přijatá systémová opatření neklesá.
- Ačkoli se kapacity mateřských škol průběžně zvyšují, v některých regionech přetrvává vysoký počet žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo vyhověno.
- Věková struktura učitelů a ředitelů MŠ naznačuje, že se nedaří získat mladé pedagogy.
- Účinnost odborného vedení učitelek pro zkvalitňování průběhu vzdělávání i jeho výsledků jako důležitá součást řízení školy je nízká. Byl zaznamenán poměrně vysoký počet škol, ve kterých ředitelé obsah a úroveň vzdělávání dětí systematicky nesledují, nemonitorují kvalitu práce pedagogů a nevyhodnocují jejich práci. Ředitelům se nedaří poskytovat učitelům objektivní zpětnou vazbu o úrovni průběhu vzdělávání, zejména volbě a uplatňování efektivních metod a forem práce. Při tvorbě plánů dalšího vzdělávání ředitelé málo vychází ze sledování a vyhodnocování potřeb učitelů v souvislosti s potřebami školy. Část pedagogů se DVPP nezúčastňuje vůbec a tento stav rovněž dlouhodobě přetrvává.

Základní školy

Pozitivní zjištění

- Naprostá většina hodnocených škol si uvědomuje důležitost přijímání opatření ke snižování školní neúspěšnosti, přičemž všechny školy uplatňují alespoň jedno z nich. Jedná se například o individuální či skupinové doučování, individuální práci v hodinách, diferencovanou práci v hodinách nebo podporující opatření ve výuce (oznámení testu, zkoušení apod.).
- Prostorové a materiální podmínky jsou ve většině škol na dobré úrovni a umožňují naplňování ŠVP.
- V převážné většině škol se dařilo ředitelům škol vytvářet vstřícné a bezpečné podmínky pro žáky, rodiče, pedagogické pracovníky a další zaměstnance.
- Převážné většině škol se daří naplňovat znaky Kvalitní školy v oblasti vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání a rozvíjení otevřenosti, tolerance a respektu vůči jinakosti. Účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření poskytovaly zhruba tři čtvrtiny škol, přičemž desetina dokonce na výborné úrovni.
- V rámci poradenských služeb zajišťovaných školou se zvýšil počet školních speciálních pedagogů a velmi mírně i školních psychologů, a to v návaznosti na realizaci institucionalizace podpůrných pedagogických pozic v rámci OP JAK.

Negativní zjištění

- Přetrvává častá kumulace funkcí či činností, které navíc ke své pozici vykonává ředitel školy, a to i v případě plně organizovaných velkých škol.
- Nízká úroveň kontrolní činnosti a absence účinné evaluace pedagogického procesu ze strany vedení školy, příp. systematického sledování efektivity přijatých opatření, která by vedla ke zvýšení kvality vzdělávání.
- Přetrvává vyšší průměrný věk pedagogů a zvyšující se míra nekvalifikovaných pedagogů zajišťujících vzdělávací proces. Oborová způsobilost (aprobovanost) nejčastěji scházela při

výuce informačních a komunikačních technologií, což je při implementaci nového vzdělávacího obsahu limitující. Stejně obtížná situace s nedostatkem aprobovaných pedagogů je dlouhodobě i v oblasti výuky cizích jazyků. Nedostatek aprobovaných pedagogů ovlivňuje kvalitu výuky, individualizaci i práci s talentovanými žáky.

- Činnost metodických orgánů ve školách (tzn. metodických sdružení či předmětových komisí) je méně systematická, pedagogové se v nich často věnují zejména plnění izolovaných organizačních úkolů.
- Míra individualizace a diferenciací vzdělávání v hodinách je stále na nízké úrovni.
- Nedostatečná pozornost ze strany většiny ředitelů škol je věnována vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků, jen nízký podíl škol využívá k ověřování naplňování očekávaných výstupů ŠVP dostupné externí nástroje.
- Nástroje ke sledování školního klimatu a jeho vyhodnocování jsou užívány spíše výjimečně.

TABULKA 26 | Základní charakteristiky realizovaných šetření výsledků vzdělávání ve školním roce 2022/2023

Hodnotěná oblast a ročník	Počet účastníků ve žáků	Kategorie dosažených výsledků žáků			
		1 – nejvyšší úroveň	2 – vyšší úroveň	3 – minimální úroveň	4 – nedostačující úroveň
Čtenářská gramotnost – 5. ročník	41 070	16 %	29 %	32 %	23 %
Čtenářská gramotnost – 9. ročník	21 821	22 %	33 %	30 %	16 %
Další cizí jazyk (DCJ) – 9. ročník ⁴²					
(a) anglický jazyk jako DCJ	4 633	8 %	48 %	27 %	17 %
(b) německý jazyk jako DCJ	10 192	15 %	28 %	33 %	24 %
(c) francouzský jazyk jako DCJ	629	15 %	40 %	29 %	17 %
(d) španělský jazyk jako DCJ	993	9 %	39 %	36 %	16 %
Dějepis – 9. ročník	6 566	14 %	28 %	34 %	23 %
Fyzika – 9. ročník	7 076	13 %	33 %	32 %	22 %
Chemie – 9. ročník	7 481	10 %	26 %	35 %	29 %
Přírodopis – 9. ročník	6 945	20 %	26 %	31 %	24 %
Výchova ke zdraví – 9. ročník	6 315	19 %	36 %	32 %	13 %
Zeměpis – 9. ročník	6 295	17 %	33 %	32 %	18 %

Zdroj: csicr.cz

Z přehledu je patrný poměrně značný podíl žáků v nejnižší úrovni odpovídající nenaplnění ani minimální úrovni vztahované k výstupům RVP ZV. Ačkoli je obecně výuka na prvním stupni hodnocena lépe než na druhém stupni, pozorovaná úroveň čtenářské gramotnosti (alespoň v části postižené v použitém testu) tomu neodpovídá; kontextová dotazníková data nicméně indikují lepší vztah žáků prvního stupně ke čtení a vyšší zastoupení aktivit rozvíjejících čtenářskou gramotnost ve výuce na prvním stupni. V případě chemie se podíl žáků pod hranicí minimálních požadavků blíží jedné třetině, žáci současně její výuku (ovšem podobně jako u dalších předmětů) hodnotí jako nepříliš zajímavou. Obecně jsou výsledky žáků 5. i 9. ročníku silně spojeny s úrovní socioekonomického statusu, což představuje pro školy jasné výzvy, neboť právě školy mohou negativní vliv rodinného zázemí socioekonomicky slabších žáků kompenzovat.

Výsledky žáků v mezinárodních šetřeních

Průměrný výsledek českých žáků se s hodnotou 540 bodů pohybuje nad průměrem výsledků žáků všech zemí zapojených do šetření PIRLS. Česká republika přitom zaostala za pěti členskými zeměmi EU, které se testování účastnily. V České republice mezi cykly PIRLS 2016 a PIRLS 2021 jen velmi mírně vzrostl podíl žáků, kteří ovládají čtenářské dovednosti na nejvyšší úrovni. Podíl českých žáků dosahujících velmi vysoké úrovně ve čtení se od roku 2016 zvýšil z 10 % na 11 %. Zároveň u nás došlo k mírnému vzestupu podílu žáků, kteří svými dovednostmi nedosáhli ani nejnižší úrovně čtenářských dovedností. Tito žáci mohou mít v průběhu vzdělávání učební potíže v důsledku problémů s porozuměním textu.

4.5. Tematická zpráva - Finanční gramotnost žáků základních škol a výuka finanční gramotnosti na SŠ

Česká školní inspekce se ve školním roce 2022/2023 věnovala výuce finanční gramotnosti žáků na základních a středních školách. Cílovou skupinou šetření byli žáci prvních ročníků středních škol (kvinta G8, tercie G6). Šetření proběhlo v listopadu 2022 a v rámci inspekční činnosti České školní inspekce se opíralo jednak o informace získané od ředitelů a učitelů výběrového souboru středních škol v rámci elektronického dotazování, jednak o odpovědi žáků 1. ročníku těchto škol na testové položky testu finanční gramotnosti, který byl dále doplněn o dotazník zjišťující kontextové informace o rodinných podmínkách žáků, stejně jako o jejich postojích a chování ve vybraných oblastech relevantních pro koncept finanční gramotnosti. V tomto tematickém šetření byla základem definice finanční gramotnosti pro mládež vymezená OECD a používaná v mezinárodním šetření PISA: „Znalosti a porozumění finančních konceptů a rizik a dovedností, motivace a sebevědomí při uplatňování těchto znalostí a porozumění za účelem účinného rozhodování v celé řadě finančních souvislostí pro zlepšení finančního blahobytu jednotlivců a společnosti a umožnění jejich účasti na ekonomickém životě.“ V návaznosti na tuto definici byly ve spolupráci s dalšími organizacemi definovány nástroje, které byly následně využity pro zajištění sběru dat k vyhodnocení.

Hodnocení úrovně finanční gramotnosti žáků bylo založeno na testové formě využívající prostředí inspekčního informačního systému InspIS SET. Test obsahoval celkem 40 úloh, které byly rozděleny do pěti oblastí finanční gramotnosti – „Peníze a placení“, „Osobní finance“, „Hospodaření domácnosti“, „Finanční produkty a služby“ a „Daně“. Plnou verzi testu absolvovalo 25 569 žáků, zatímco zkrácenou verzi pro žáky se SVP řešilo 1 038 žáků.

Shrnutí hlavních zjištění:

- Výsledek žáků v testu finanční gramotnosti je silně spojen s jejich socioekonomickým statusem (SES), kdy žáci s nižším SES vykazují nižší úroveň znalostí a dovedností.
- Hlavními zdroji informací o penězích a financích jsou pro žáky různých oborů vzdělání nejčastěji rodina, internet a sociální sítě. V případě žáků s nízkým SES však nemusí být rozsah a kvalita poskytované podpory ze strany rodiny dostatečná a rovněž prostředí internetu a sociálních sítí v sobě skrývá řadu rizik spojených s prostředím neověřených či dokonce

zavádějících informací. Roste tak význam školy při rozvíjení finanční gramotnosti především žáků s nízkým SES.

- Vysoký podíl žáků vyjádřil svou nízkou sebedůvěru ve zvládnání některých důležitých témat finanční gramotnosti, jako je porozumění výpisům z účtu, vyřizování reklamace zakoupeného zboží či převádění peněz z účtu na účet. Je žádoucí zaměřit průběh výuky na činnosti podporující sebedůvěru žáků – spojení výuky s praktickou ilustrací, učení se z chyb, spolupráce se subjekty praxe.
- Učitelé z hlediska překážek pro rozvoj finanční gramotnosti volají nejčastěji po zvýšení časového prostoru pro finanční vzdělávání, stejný požadavek je nicméně očekávatelný i v případě dalších gramotností nebo kompetencí, přičemž prostor pro výuku není neomezený.
- Téměř 30 % škol nijak neověřuje úroveň finanční gramotnosti svých žáků, zejména proto, že postrádají vhodné nástroje (testy, pracovní listy).

4.6. ČŠI Společná výuka běžných tříd a tříd speciálních

Výstupy: žáci účastníci se společného vzdělávání disponují lepšími čtenářskými a matematickými dovednostmi, mají nižší absence, menší výchovné problémy a mají větší šanci dokončit školu

Výzkumy rovněž zdůrazňují klíčovou roli vedení při podpoře zavádění inovativních změn na poli společných vzdělávacích aktivit a podtrhují význam aktivní spolupráce zapojených pedagogických pracovníků. Tento výzkum však byl zaměřen na zhodnocení společné výuky žáků běžných a speciálních tříd, která v rámci našeho ORP však neprobíhá. Žáci se SVP jsou vzdělávání v rámci běžných tříd.

4.7. Národní zpráva PISA 2022

Národní zpráva PISA 2022 obsahuje **přehled nejdůležitějších zjištění** o úrovni **matematické, čtenářské a přírodovědné gramotnosti patnáctiletých žáků v České republice** v kontextu všech **zapojených zemí a regionů** (37 zemí OECD a 44 partnerských zemí).

Matematická gramotnost – výsledky ČR byly nadprůměrné v porovnání s průměrem zemí EU i s průměrem zemí OECD. Průměrný výsledek českých žáků se od roku 2003 snížil o 29 bodů

Významný podíl na tomto zhoršení nesou události spojené s pandemií covidu-19, jako je omezení prezenční výuky a přechod k novým formám vyučování a učení, což vedlo mimo jiné k narušení vztahu žák-učitel.

Pokles ve výsledcích českých žáků od roku 2003 kopíruje úbytek žáků dosahujících alespoň základní dovednostní úrovně z 83 % (2003) na 79 % (2012) a 74 % (2022). Tyto změny jsou způsobeny úbytkem žáků dosahujících nejvyšších úrovní 4 až 6.

Vývoj výsledků českých žáků od roku 2003, kopíruje především výkon žáků v ZŠ, kteří tvoří přibližně polovinu cílové populace patnáctiletých žáků. Se svými výrazně nadprůměrnými výsledky přispívají k celkově nadprůměrnému výkonu ČR žáci víceletých a čtyřletých gymnázií (20 % zastoupení v cílové populaci). Průměr ČR naopak snižují žáci nematuritních odborů středních odborných škol (zastoupení v cílové populaci 8 %). K dobrému výsledku ČR přispěli větší měrou chlapci s průměrným výsledkem o

7 bodů vyšším než v případě dívek. Výsledky potvrdily prohlubování vzdělanostních nerovností. Zatímco průměrné výsledky socioekonomicky zvýhodněných žáků poklesly mezi lety 2018-2022 o 9 bodů, průměrné výsledky žáků socioekonomicky znevýhodněných se snížily o 18 bodů. Přibližně třetina patnáctiletých žáků v ČR považuje matematiku za jeden ze svých oblíbených předmětů. Téměř 60 % žáků vyjádřilo časté obavy z toho, že pro ně budou hodiny matematiky obtížné, a rovněž obavy z toho, že z matematiky dostanou špatnou známku. Obavy žáků z matematiky jsou tím nižší, čím vyšší míru podpory ze strany učitele v hodinách matematiky žáci pociťují.

Ve vedlejších testovaných doménách – čtenářské a přírodovědné gramotnosti – dosáhli čeští žáci nadprůměrných výsledků ve srovnání s průměrem zemí EU i zemí OECD. Výsledek žáků v oblasti přírodních věd je srovnatelný s výsledkem z roku 2018 a o 15 bodů nižší než v roce 2006. V oblasti čtenářské gramotnosti lze v uplynulých 22 letech pozorovat vývojovou křivku ve tvaru U, kdy se žáci po výraznějším propadu výsledků v roce 2009 navrátili k průměrnému výsledku z roku 2000.

Česká školní inspekce vydala novou publikaci věnovanou podoře čtenářských dovedností, která nabízí inspiraci učitelům, vedení MŠ a ZŠ, knihovníkům a dalším odborníkům podílejícím se na vzdělávání, na tvorbě rámcových programů a MAP.

4.8. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihomoravském kraji za školní rok 2022/2023

Za základní trendy vývoje **mateřských škol** lze považovat následující:

- Jelikož obce mají školským zákonem stanovenou povinnost zabezpečit v mateřské škole místo pro všechny děti ve věku od 3 let s trvalým pobytem ve spádovém obvodu školy, snaží se toto naplnit zřizováním nových mateřských škol i rozšiřováním škol stávajících.
- Přes pokračující rozšiřování kapacit mateřských škol v Jihomoravském kraji byly tyto ve školním roce 2022/23 ve většině případů zcela naplněny, stále jsou v kraji lokality, kde zájem rodičů o umístění dětí do mateřské školy převyšuje kapacitní možnosti mateřských škol.
- Pokud byly k předškolnímu vzdělávání do běžných tříd přijaty děti se speciálními vzdělávacími potřebami nebo děti mladší tří let, musel být v souladu s platnou legislativou snížen celkový počet dětí, což také ovlivnilo snížení průměrného počtu dětí ve třídách

Základní trendy vývoje **základních škol**:

- Celkový počet žáků základních škol v běžných třídách se zvýšil o 4 928 žáků, počet žáků prvních tříd se zvýšil o 1 005 žáků; v souladu s demografickým vývojem stále stoupá počet žáků prvního (nárůst o 2 739 žáků) i druhého stupně (nárůst o 2 189 žáků), zvýšil se i počet absolventů základních škol o 256 žáků; na základě statistických zjištění se ve sledovaném období zvýšil průměrný počet žáků na školu o 10 žáků a zvýšil se i počet žáků na třídu o 0,37 žáka.
- Počet žáků-cizinců se státní příslušností zemí EU i nečlenských států se neustále zvyšuje (počátkem školního roku 2022/23 se zvýšil o 4 010 žáků-cizinců, tj. o 167,43 % více než

v předcházejícím školním roce). K nárůstu žáků-cizinců v základních školách došlo zejména v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině vyvolaným invází vojsk Ruské federace.

- K 31. 08. 2023 bylo ukončeno doučování z Národního plánu obnovy; Národní plán doučování byl vytvořen jako časově omezený program do roku 2023, který měl pomoci zmírnit negativní dopady výpadku prezenční výuky v důsledku pandemie COVID-19; nadále bude možné využívat běžných nástrojů pro potřebné žáky, jako jsou například pedagogické intervence

Pro školní rok 2022/23 ze získaných dat, jejichž součástí bylo i mapování **rizikového chování** ve školách, vyplynulo, že hlavními problémy školy v oblasti projevů rizikového chování u dětí a mládeže byly stejně jako v předchozím školním roce dle výskytu u počtu žáků:

- užívání tabáku (počet žáků 1 785)
- záškoláctví a podezření na skryté záškoláctví (počet žáků 1 683)
- závislostní chování pro nelátkové závislosti /např. hazard, počítačové hry apod./ (počet žáků 761)
- sebepoškozování a autoagrese (počet žáků 628)
- užívání alkoholu (počet žáků 590) a dle počtu případů řešených ve školním prostředí:
- špatné vztahy mezi žáky (počet případů 3 984)
- vyloučení jednotlivce z kolektivu (počet případů 1 159)
- případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů 813)
- případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů 475)
- projevy rasismu a xenofobie (počet případů 181)